

NOVADNIEKS

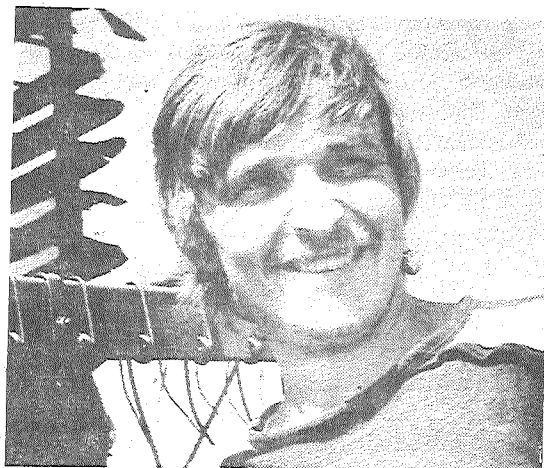
PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 81-82 (6240 - 6241)

17.09.1991.

Cena : 30 kap. (abonentiem 22 kap.)

Raiņa kolhoza kombainieri pirmie rajonā sāka vākt labību. Tagad beidz pjaut vasarājus, noplūkuši linus, rok kartupeļus. Kartupeļu rakšanā par palīdzību paldies saka Preiļu un Aizkalnes skolu audzēkņiem. Starp graudu kombainieriem pirmajā iecirknī labākie: Pēteris Rožāns, Anatolijs Mičlāns, otrajā — Jānis Šņepsts (attēlā).

J.Silicka foto

Ziņas

Rajona iedzīvotāju vajadzībām šogad jāieziemo 620 tonnas pārtikas kartupeļu. Galvenie piegādātāji joprojām būs lielsaimniecības. Piemēram, kolhozs „Galēni” sola pārdot 200 tonnas kartupeļu. Sakarā ar cenu nestabilitāti viens otrs individuālais kartupeļu audzētājs grib nogaidīt, lai ziemā kartupeļus pārdotu dārgāk. Diemžēl zaudētājos tādējādi var nokļūt ne tikai rajona iedzīvotāji, bet arī paši nogaidītāji. Sagādnieki tagad plāno iepirkt kartupeļus Vidzemes rajonos, kur tie padevušies labāk. Sarunas ar vidzemniekiem jau ievadītas.

Šis nedēļas sākumā kartupeļu novākšanu beidza Raiņa kolhozs. Atšķirībā no daudzām citām saimniecībām raža te ir normāla. Lielu palīdzību kopsaimniecībai kartupeļu novākšanā sniedza Preiļu skolu un Aizkalnes deviņgadīgās skolas skolēni.

Vai ziemā nepaliksim bez dārzeņiem? It kā nevajadzētu, jo kolhozs „Jersika” izaudzējis plānoto burkānu, galda biešu un melno rutku daudzumu. Jautājums — vai spēsim izaudzēt bez zudumiem nogādāt līdz patērētājiem?

Ļetākas un arī garšīgākas pusdienas būs Aizkalnes, Vārkavas, Galēnu un vēl dažu citu lauku skolu skolēniem. Skolu izmēģinājumu laucīņos sadarbībā ar vietējām saimniecībām izaudzēti gandrīz visi kopgaldam nepieciešamie dārzeņi. Pat ievāriņums esot sagādāts.

Preiļu patērētāju biedrība sākusi pārcenot mēbeļu komplektus. Piemēram, atpūtas mēbeļu komplekts, kura cena bija vairāk nekā 16 tūkstoši rubļu, pēc pārcenošanas maksās 14960 rubļus. Vai pārcenošana turpināsies, tas lielā mērā būs atkarīgs no piedāvājuma un pieprasījuma. Tirgus attiecībām ir savi likumi.

Maksu par medicīnas pakalpojumiem iedzīvotāji paspējuši nosaukt par „ārstēšanās nodokli”. Cik tad lieli ir šie līdzekļi? Augustā Preiļu poliklīnika un slimnīca no pacientiem iekasējusi 7974 rubļus, Līvānu poliklīnika un slimnīca — 8067 rubļus, bet aglonieši iemaksājuši 545 rubļus.

Rajonā kopumā jau ir 72 zemessargi, bet Riebiņos vēl nav neviena. Tādas ziņas „Novadnieks” saņēma piektdien. Par gluži precīzām tās uzskatīt nevar, jo piecus pagastus sazvanīt neizdevās. Tomēr kopējā tendence jūtama — pēdējās nedēļas laikā gribētāju iestāties Zemessardzē skaits krietni palielinājies. Visvairāk pretendentu uz zemessarga nosaukumu — 10 — patlaban ir Aizkalnē.

Labs speciālists dārgi maksā

jeb — ar audzēkņiem slēdzam līgumus!

— Kas jauns? — ar šo izsmelošo jautājumu griezās pie AIVARA STAUŽA, Preiļu kooperatīvās arodividusskolas direktora, gribēdama uzzināt, kādas pārmaiņas jaunais mācību gads ienesis plaša patēriņa preču pārdevēju apmācībā. Lūk, ko direktors pastāstīja:

— Atsevišķas pārmaiņas skolā ienākušas līdz ar jauno izglītības likumu. Piemēram, tas, ka pēc 9.klases tagad būs jāmacās ne vairs 3, bet 4 gadus. Taču nemainīgi ir tas, ka skola tāpat kā līdz šim dos ne vien profesiju, bet arī vidējo izglītību un tiesības stāties augstskolā. Vispārīglokošos priekšmetus mācām tāpat kā citās skolās, speciālos — nosakām paši, saskaņojot ar republikas Patērētāju biedrību savienību. Viss jaunais patērētāju kooperācijā ienāk arī mūsu mācību programmā: jaunā cenu politika — līgumcenas, brīvās cenas, tirgus ekonomikas attiecības utt.

Izmaiņas šogad bija audzēkņu uzņemšanā. Līdz šim skolā uzņēma tikai ar rajonu patērētāju biedrību norīkojumiem. Šogad „tradīciju” laužam un patērētāju biedrību paju biedrus uzņemam arī bez norīkojuma. Līdz ar to radās konkurss.

Audzēkņu sastāvs ļoti dažāds. Ir samērā vāji audzēkņi, ir arī jaunieši ar ļoti labām zināšanām. Starp citu, divaini, bet spēcīgākie skolēni stājas saviem spēkiem, vājākajiem parasti ir patērētāju biedrību norīkojumi...

Pārsvārā skolā mācās Latgales jaunieši. Visvairāk — no Preiļu rajona, daudzi — no Jēkabpils, Rēzeknes, Ludzas, Daugavpils, Krāslavas rajoniem. Tikai daži ir no Liepājas, Valkas, citām pilsētām.

Protams, esam sievišķīgs kolektīvs. Skolā tikai 9 vīrieši — 3 pedagogi un 6 audzēkņi.

Uzņemam šogad gan pēc vidusskolas, gan pēc deviņgadīgās skolas pa divām grupām krievu plūsmā un pa vienai grupai latviešu plūsmā. Kāpēc krievu audzēkņu vairāk? Latvieši skolā stājas nelabprāt. Piemēram, pēc vidusskolas nāk tie, kas nav iestājušies augstskolā. Taču pieredze rāda, ka no divām krievu grupām līdz mācību gada beigām izveidojas viena grupa. Piemēram, pagājušā gadā mācības sāka 242 audzēkņi, beidza — 197. Par nedisciplinētību, iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu atskaitījām 18 audzēkņus, par nesekmību — 13... Pārējie? Daži sapratuši, ka izvēlēta nepiemērota profesija, skolu atstāja, citi, pareizāk sakot — citas, nolēma audzināt bērnus un dibināt ģimeni. Lūk, tā!

Kādas cerības un perspektīvas skolai? Ceram uz jauno korpusu, ko celtnieki sola dabūt gatavu līdz Jaungadam, bet es domāju, labi, ja tas līdz nākošajam mācību gadam būs gatavs. Uz to brīdi papētīsim pieprasījumu Latgales rajonos, jo domājam sākt arī bārmeņu un konditoru apmācību. Ir cerība saņemt automašīnu un dot pārdevējiem arī autovadītāja tiesības, lai viņi varētu strādāt autoveikalā. Latgales laukos, jaunsaimniecību veidošanās laikā šī specializācija var izrādīties ļoti noderīga.

Augustā telegrammu ar aicinājumu sadarboties nosūtījām uz Dāniju, uz skolu ar līdzīgu profilu kā mūsu skolai. Ceram uz informācijas un mācību programmu apmaiņu, jo — kāpēc gan izdomāt jaunus likumus, ja citur tie jau darbojas, ja pie kolēģiem varētu noskaidrot, kā tad īsti strādā kapitālisti, kā darbojas tirgus ekonomikas attiecības un kā tām sagatavo tirdzniecības specialistus? Bet tās visas, protams, ir tikai mūsu ieceres.

Priekšā ikdienas darbs. Mēģināsim uzturēt stingras prasības. Starp direktoru un katru audzēkni tiek slēgts līgums. Ja audzēkņi nepilngadīgi, līguma slēdzēji ir viņa vecāki. Šai dokumentā skaidri noteikts, kas jādara un kādus apstākļus jānodrošina skolai un kas jāievēro audzēkņiem: disciplīna, sekmība un veselīgs dzīvesveids. No skolas atskaitīsim par smēķēšanu, alkohola lietošanu, disciplīnas pārkāpumiem. Katram audzēkņim skaidri zināms, pēc kura pārkāpuma viņš var ierasties pēc dokumentiem.

Pārdevējus republikā sagatavo vairāk kā pietiekoši, tāpēc mūsu pienākums — lai tie audzēkņi, kas beidz mūsu skolu, būtu labi speciālisti. Un tas panākams, ja ieaugstēsies ir abas puses — gan pedagogi, gan paši audzēkņi. Starp citu, divi audzēkņi no konkursu neizturējušajiem mācās par maksu — 150 rubļiem mēnesī, un tā ir ļoti minimāla samaksa par zināšanām. Speciālistu sagatavošana ir ļoti dārgs process, un ikvienam jāapzinās, ka zināšanas ir liela vērtība un izglītība jāprot novērtēt.

Sarunu pierakstīja
S.Jokste

Ar oktobri — valsts dienestā

Kad šīs dienas laikraksta „Novadnieks”, ko jūs turat savās rokās, 4.lappuse ar materiālu „Dienests ir dienests. Arī alternatīvais” bija sagatavota iespiešanai, kļuva zināms, ka republikas Augstākā Padome pieņēmusi likumu par obligāto valsts dienestu.

Tajā tiks iesaukti jaunieši vecumā no 19 līdz 25 gadiem. Galvenokārt, lai garantētu personālsastāvu robežapsardzības dienestam, ieslodzījuma vietu apsardzes un konvojēšanas pārņemšanai, daļēji, iespējams, arī policijai. Personām, kuru konfesionālā piederība vai pacifistiskā pārliecība neļauj pildīt militāro dienestu, tiek dota iespēja pildīt darba dienestu. Vienlaicīgi ar šī likuma stāšanās spē-

kā 1.oktobrī tiek pārtraukta pērn 1.martā pieņemtā likuma „Par alternatīvo dienestu” darbība. Jaunieši, kuri šobrīd atrodas alternatīvajā dienestā, turpina to pildīt saskaņā ar jauno likumu.

Kā mūsu lasītājiem pareizi izprast šo pēdējo teikumu? Palūdzu skaidrojumu alternatīvā dienesta rajona nodaļas priekšniekam Antonam Andžānam. Viņš teica:

— Notiks alternatīvajā dienestā dienādošo jauniešu pārrēģistrēšana valsts dienestā. Tie, kuri gribēs, varēs izvēlēties dienestu likumā minētajos formējumos, protams, ja to ļaus fiziskā sagatavotība un veselības stāvoklis. Pārējie turpinās darba dienestu. Atbilstoši jaunajam likumam tā ilgums divi gadi pašreizējo triju gadu vietā.

L.Sila

PASŪTIET
laikrakstu „Novadnieks” 1992.gadam!

Abonēšanas maksa gadam (ar piegādi) 26,76 rbļ., pusgadam 13,38 rbļ., 3 mēnešiem 6,69 rbļ., 1 mēnesim 2,23 rbļ.

Parakstīšanos pieņem visās sakaru nodaļās un sabiedriskie preses izplatītāji.

Bet lamājas gan visi vienā valodā...

Rītdien, kad mēs būsīm veci

Gribam to vai nē, bet rītdien, kad būsīm veci, mūsu labklājība vai nožēlojama eksistence būs atkarīga no tiem lēmumiem, likumiem, rīkojumiem, no tādas valsts iekārtas, kuru noteiks tie, kuri šodien vēl tikai iet skolā. Gribam to vai nē, šo sabiedrību veidos arī liela daļa nelatviešu. Kāda būs šī rītdienas sabiedrības daļa, kā neatkarīgajā Latvijas Republikā ienāk Preiļu 2.vidusskola, kuras audzēkņi sastāv no krieviem, baltkrieviem, poļiem, čigāņiem, ebrejiem... Tieši šis bija galvenais temats intervijai ar skolas direktoru Oļegu Hļebņikovu.

Vispirms īss direktora, skolotāju un skolas portrets. Oļegs Hļebņikovs ir Latvijas iedzīvotājs ceturtnajā paaudzē. Simboliski, ka skolu sācis vadīt astoņdesmit septītajā gadā, gadā, kad visa republika pirmoreiz savijņojās kopā par Helsinku grupu, par augustu pie Brīvības pieminekļa. Skolā šogad 894 audzēkņi, skaitlis ar tendenci sarukt, jo bērni no jauktajām ģimenēm tagad mēdz aiziet latviešu skolā. 68 skolotāji, to skaitā deviņi pensionāri, viena liela grupa — piecdesmitajos gados, otra — trīsdesmitgadnieki.

— Pagājušajā pirmajā septembrī Preiļu 1.vidusskola pēc svinīgā akta devās nolikt ziedus pie Latgales Mātes pieminekļa baznīcas dārzā. Jūsu audzēkņi — pie Ļeņina. Šogad 1.septembrī latviešu skolas bērni gāja uz dievkalpojumu baznīcā. Uz kuriem šajā skaitlajā dienā gājāt jūs?

— Pirmo un vienpadsmito klašu audzēkņi nolika ziedus pie pirmā mūsu skolas direktora Martina Arņipenko kapa Preiļu karavīru kapos. Citu klašu skolēni gāja apsveikt bijušos skolotājus pensionārus — T.Ļedovsku, N.Zubarevu, Z.Čikulaļevu un citus.

— Visus pēdējos gadus mēs, latvieši, protams, arī zināma daļa krievu, apzināti gājām uz neatkarīgu Latvijas valsti. Nezaudējot ticību brīvībai pat vismelnākajās dienās. Ar kādu noskaņojumu dzīvojāt jūs, skola, kurā bija tik pārliecināti komunistiska organizācija, skola, kurā daudzi bērni nāk no ģimenēm ar, nešaubos, arī tagad valdošo „revolucionāri patriotisko garu”, „šķiriski pareizu nostāju pret buržuāzisko nacionālismu” utt.?

— Tas bija 1989.gadā, kad personīgi es sapratu, ka Rubika partijai ar viņas ideāliem un man nav pa ceļam. Nolēmu izstāties no PSKP. Izrādījās, ka mēs kopā skolā bijām septiņi domubiedri. Maigi izsakoties, pārējie organizācijas daļa mūs nesaprata... Pēc dažiem mēnešiem partijas biļetes sāka nolikt pa vienam, pa otram.

Jau pagājušajā mācību gadā skolā partijas organizācija kā tāda nepastāvēja. Daži pārliecināti komunisti sastāvēja pilsētas organizācijas uzskaitē. Pēdējos divus gadus nefunkcionēja arī Ļeņina istaba, nekādu svinīgo līniju un ekskursiju uz to nebija, arī pionieru istabu pārvērtām par sabiedrisko organizāciju istabu, bet šogad tā, acimredzot, kļūs par skolēnu padomes istabu.

— Bet pati attieksme pret 1990.gada 4.maija Neatkarības deklarāciju, pret topošās republikas likumiem? Pie tam kolektīvā, kuru tik ļoti „ieciņģi” bijušie partijas komitejas darbinieki?

— Atklātu pretestību pret Latvijas Republikas idejām nejutu. Lielākā daļa saprata, ka mēs virzāmies uz neatkarību un atpakaļceļa nebūs.

— Savu nostāju klasē var parādīt simtiem veidos, — ar nīcīgu frāzi, ar intonāciju, ar nesvarīgāka fakta izcelšanu un svarīgāka noklusēšanu, ar notēlotu neziņu un patiesu nevēlēšanos zināt, par ko cīnās latviešu tauta.

— Protams, tas ir iespējams, un, protams, arī, ka manā klātbūtnē, stundas hospitējot, šādas metodes neizpaužas. Skolā likvidēta arī visdažādākā „sarkanā atribūtika”.

— Kādu jūs iedomājaties krievu skolu pašreizējā jaunajā Latvijas valstī?

— Jau pašā sākumā ir aizvainojums. Lūk, Izglītības ministrijas jaunās programmas. Skolās ar krievu mācību valodu paredzēts pirmo svešvalodu sākt apgūt piektajā klasē, latviešu skolās — jau trešajā klasē.

— Jūsu skolā bērniem jau no pirmās klases jāapgūst valsts valoda, tātad viņi līdz piektajai klasei mācās divas — krievu un latviešu valodas. Latviešu skolās mācās tikai vienu, bet trešajā klasē nāk pirmā svešvaloda un piektajā — reizē ar jums — otrā svešvaloda. — Iestājoties augstskolā, būs liela starpība starp tiem, kuri svešvalodu mācījušies divus gadus ilgāk un mūsu skolas skolēniem.

Ja atgriezāmie pie iepriekšējā jautājuma un runājam vispār par pēdējā laika notikumiem, manas domas ir tādas, ka varbūt nevajadzēja tik krasi izlemt jautājumu par komunistu partijas likvidāciju. Šī partija nepastāv, bet kas var aizliegt viņiem pastāvēt sirdī kā komunistiem un turpināt savu darbošanos? Labāk cīnīties ar atklātu pretnieku, nevis ar pretnieku pagrīdē. Sežot pa dzīvokļiem, var vairāk kaitēt nekā atklāti.

Pretdarbība sadzīves līmenī? Pārmetumus pelna vietējā vadība. Pilsētas un rajona valdība neaprunājas ar cilvēkiem, neko nepaskaidro, neapmeklē kolektīvus. Tas nerada labu psiholoģisko attieksmi. Mūsu skolā pat. Vienīgais rajona izpildkomitejas pārstāvis, kas pa laikam pie mums iegriežas, ir Vaira Vucāne.

Kā jūs domājat, ar kādu attieksmi bērni un skolotāji

dodas uz skolu sestdienās? Esam vienīgā skola, kas sestdienās strādā. Tāpat arī vienīgā, kas strādā divās maipās. Kā jūtas vecāki, kuriem, ritā ejot uz darbu, bērni vēl paliek guļot, bet, pārnākot no darba, viņi ir projām, skolā? Saviem sešgadīgajiem prasījām no pilsētas telpas 2.bērnu dzīvoklī, lūdzām partijas komitejas ēkā, bet tika atteikta. Mūzikas skolā un jaunrades namā, kuri telpas dabūja, raug, mācoties gan krievi, gan latvieši. Bet mūsu skolā, jūsu zināšanai, gan krievi, gan latvieši, gan poļi, gan baltkrievi, ebreji... Dokumentācija par mūsu skolas piebūves celtniecību jau vairāk nekā gadu atrodas nodota uz ekspertīzi. Neviens cilvēks man nevar atbildēt, kad beidzot būs izskatīta. Griezoz personīgi pie Muzikanta kunga. Viņš solīja palīdzēt risināt šo jautājumu, taču arī — nekādas atbildes...

— Vai jūsu skolēni meklē ceļu pie Dieva? Es šeit nedomāju to ceļu, kurš kļuvis par modes lietu — lielākajos svētkos pagrozīties pa baznīcu, izrādīties, vai visi ir redzējuši, ka viņš ir te. Es domāju to ceļu, kad jauna cilvēks sev prasa, kas es esmu Dievam? Un kas Dievs ir man? Un meklē atbildes uz šiem jautājumiem.

— Daži mūsu skolas skolēni Moskvīnas baznīcā, kurā nu ir pastāvīgs mācītājs, apmeklē svētdienas skolu. Bet tie ir vecākie bērni. Pareizticīgajiem Preiļos ir tikai vārti, aiz kuriem kādreiz atradusies viņu baznīca... Dekāns A.Budže griežas pie mums ar aicinājumu poļiem, baltkrieviem un citiem, kuri pieder pie katoļu ticības, darīt viņam to zināmu. Viņš palīdzēs organizēt ticības mācību krievu valodā. Ar klašu audzinātāju starpniecību esmu to paziņojis skolēniem. Pagaidām atbildes vēl nav.

— Kad jūs aiz sevis aizverat skolas durvis un izejat pilsētā, vai jūs jūtat atšķirību starp dažādu tautību bērniem un cilvēku reakciju: ak, tie jau krievu skolas bērni!

— Jā, es šo atšķirību izjūtu tādā veidā, ka latviešu bērni ir rāmāki, krievu tautības bērni — temperamentīgāki un emocionālāki. Lamājas gan visi vienādi daudz un visi vienā valodā.

Kāpēc viņi „sitas” pa ielām un krūmiem, kaudamies ar garlaicību? Nekur pilsētā nav sporta ierīču komplektu, nerunājot nemaz par normāliem spēļu un rotaļu laukumiem. Vecajā demokrātiskajā republikā katram sporta meistaram vairākas reizes mēnesī savā mikrozonā bērniem, pusaudžiem bija jāorganizē mači, sporta spēles. Un viņi to darīja, un šādi arī izvēlējās un atlasīja labākos, jaunus, talantīgus sportistus.

— Skolotājs, ne tikai kā skolotājs savā mācību priekšmetā, bet arī kā sabiedriskās dzīves rosinātājs un uzturētājs, inteligences nesējs savā mikrovidē, — tāds uzskats un tādas prasības pret saviem skolotājiem ir latviešiem. Vai krievu skolotāji nevarētu būt tie, kas uz aktīvāku gara dzīvi rosinātu krievu sabiedrību? Savi kori, savas folkloras kopas. Iemācīt savai tautai apjaut savu kultūru. Cilvēks, kurš ciena savu, nenoniecina citas tautas kultūru.

— Aizvadītie gadi ir iznīcinājuši vēlēšanos darīt labu. Mūsu lielākā daļa noslēdzas sevī, „mana māja — mans cietoksnis”.

Mums nereti pārmet arī, ka, lūk, uz krievu teātru viesizrādēm ir tukšas zāles, mēs tās neapmeklējam. Bet man gribas pajautāt, ja mēs „palīdzam” latviešu skatītājiem piepildīt zāles, tad kāpēc viņiem neatnākt mums līdzī? Tas pirmkārt. Otrkārt, viesizrādes paliek viesizrādes, tās mums ir samērā zemā kvalitātē. Daugavpilī bieži viesojas lielāki teātri ar savām izrādēm. Kāpēc rajona kultūras nodaļa nevarētu palīdzēt sagādāt biļetes uz šīm izrādēm?

— Gribētu nobeigt mūsu sarunu. Bet varbūt neesmu pajautājis kaut ko tādu, kas jums šķiet sevišķi būtisks? Lūdzu!

— Uz mūsu skolu sabiedrība skatās kā uz krievu skolu. Bet es jau nosaucu, kādu vēl tautību bērni, izņemot krievus, te mācās. Un, jo ātrāk tiks atrisināts jautājums par visu šo tautību bērnu normālu mācību darbu, jo ātrāk mūsu vecāki, skolotāji, bērni iejutīsies jaunajā Latvijas Republikā.

Un vēl. Piebilde, kas neattiecas uz tematu. Neatņemiet krievu valodā lasošajiem krievu „Novadnieku”. Rodiet iespēju, ja ne citādi, vismaz daidžesta veidā krieviski informēt par rajona dzīvi, par vietējās vadības lēmumiem. Uz preses izdevuma rēķina ekonomēt nevar, rajonam būtu jāatrod iespēja no budžeta segt līdzekļus, kādi nepieciešami „Novadnieka” izdošanai krievu valodā.

Preiļu 2.vidusskolas direktoru Oļegu Hļebņikovu intervēja

Līvija Rancāne

Jaunas iepirkuma cenas

Latvijas valdība nolēmusi paaugstināt lauksaimniecības produkcijas iepirkuma cenas. Kā LETA korespondentei pastāstīja lauksaimniecības ministra vietnieks Uldis Bendiks, valsts iepirkuma cenu pieņem noteikts, sākot ar 15.septembri, bet galai — ar 1.oktobri.

Jaunās cenas vēl tiek precizētas, taču zināms, ka gaļas iepirkuma cena vidēji pieaugs 1,3 reizes, bet tonna piena maksās apmēram 1000 rubļu. Kopumā gada pēdējos mēnešos lauksaimniecības produktu iepirkšanai papildus būs vajadzīgi aptuveni 400 miljoni rubļu. Ministru Padome noraidījusi Lauksaimniecības ministrijas priekšlikumu daļu šīs naudas iegūt ar diferencēto maksājumu palīdzību, izņemot daļu virspēļas no tām saimniecībām, kas atrodas labākos dabas apstākļos, kurām ir auglīgāka zeme. Arī pārtikas produktu mazumtirdzniecības cenas noteikts līdz gada beigām nepaaugstināt, tāpēc papildus izdevumi būs jāsedz no valsts budžeta.

Oleinikovu dzimta bijusi pazīstama I Vārķavā, tagad Vecvārķavā: Sergeja Dormidontoviča, kurš ilgu laiku strādājis farmaceitiskās noliktavas vadībā Rīgā, tēvs bija dzelzu ceļu būvētājs Omskas pusē, Vārķavā nopircis muižu ar divstāvu namu, ko rotā kolonnas, zemi. Pēc muižu sadalīšanas divdesmito gadu sākumā apmeties uz vienas no īpašumu desmitdaļas un tur uzcēlis nelielu viensētā. 1949.gadā ģimēni ar mazgadīgām meitām aizveda uz Omskas apgabalu. Kad atgriezās dzimtenē, māja bija atdota skolai, tajā mītinājās skolotāji, bet zemi apsaimniekoja kolhozs. Nekas cits neatlika, kā braukt garām un iekārtoties Rīgā un apkaimē. Meitas Lidija un Irēna, ieguvušas labu izglītību, strādā un ir cienītas. Viena no viņām — Lidija — nolēmusi atgriezties dzimtajā ligzdā Dubnas krastos. Tāds lēmums iepalikās arī viņas dzīvesbiedram Nikolajam, celtniekam pēc profesijas un sirds aicinājuma. Viņi iepazinās Omskas novadā, Koļas vecāki savā laikā dzīvoja Daugavpils apkaimē, bet uz Sibīriju pārcēlās grūtajā laikā šī gadsimta sākumā. Kā daudzās latgaliešu ģimenes.

Dzimtās mājas Lidiju ar ģimēni sagaidīja neviesmīgi. Birze pie mājas nolaista, ūrais upes krasts pazudis krūmos, māja novecojusi, sastiprināta ar balķēniem, lai neizjūktu smagā ar konstruktīvam kļūdām būvētā jumta spiedienā. Kādreiz istabas bija pārbūvētas par šauriem kambariņiem, lai būtu lielāka ietilpība pēc principa: sak, labāk saspīstībā, bet ne naidā. Parādījušās jaunas saimniecības ēkas, lai arī jau kļuvušas vecas, bet no bērības dienām pazīstamās pazudušās. Vienīgi senā liepu aleja vēl kaut cik turējās.

Viens mājas gals bija atbrīvots — tur viņi arī apmetās, pie sienas loga tuvumā piestiprinot Dievmātes ar mazuli svētbildi sudraba ietērpā, kas viņus pavadīja tālo ceļu gaitās prom no dzimtenes. Mazliet pielaboja māju, lai varētu dzīvot, sāka apstrādāt pusi no mantotajiem hektāriem zemes — pārējo apgūs iespēju robežās. Lidijas jaunais uzvārds Paļčiks, tas te vēl maz pazīstams, taču, ja tautā pēc Oleinikovu mājas, — parādīs katrs. Ja pa istam nezini, kur tā stāv, viegli pabrauksi garām — kāda simta vai otra metru attālumā no ceļa, aizslēpsies aiz kokiem.

Viņiem ir vieglā automašīna, pavīsam nesen nopirkts traktors DT-75. Saimniekot sākuši pavasarī, audzējuši vasarājus, kartupeļus, sakņaugus. Labi, ka pagasts saņēmis graudu kombainu, tas nodots turīgāka un pieredzējušāka zemnieka Aloiza Kivlenieka, kurš kolhozā strādājis par kombainieri, rīcībā — uz deviņām saimniecībām. Nikolajs uzbūvējis pirts pamatus, sācis celt verandu ar pagrabu, pasūtījis Preiļu arhitektiem un jau saņēmis kūts kopā ar šķūni un lopbarības sagatavošanas virtuvi, darbnīcas un tehnikas uz-

glabāšanas nojumi projektus. Viņam ir savi plāni, kā viensētai atdot bijušo izskatu, daudz ieceru pagalma rekonstrukcijai, pieeju Dubnas un Odziņas upēm, kuras ir īpašumu dabiskās robežas, labiekārtošanai. Speciāli mazmeitiņai, astotās klases skol-

Atgriešanās dzimtajā ligzdā

niecei Marinai, domā iekārtot stūrī broilēru audzēšanai.

Vecās pārestības pamazām aizmirstas, un bijušās Oleinikovu viensētas klusais stūrītis atkopjas jaunai dzīvei. Taču ar šo māju saistīta arī citas ģimenes dzīve. Tajā pašā jaunajā 1949.gadā kopā ar citiem dzīvokli saņēma jauno skolotāju Spūļu ģimene. Meitas izaugušas un strādā Rīgā, vīrs aizgājis no dzīves, palikusi vienā pati Bronislava ar savu pensiju, trijos gadu desmitos sadzīvoto mājas mantu, gotiņu, putniem. Viņas dzimtā puse nav tālu no Šejiēnes — Kalupē, taču tur atstātā māja novecojusi, uz bijušās zemes sabūvētas tagadējās lielsaimniecības ēkas, atstājot mazu gabaliņu brīvu, ciematā vietējo iedzīvotāju palicis maz, saradušies iebraucēji. Sirmā skolotāja ar visiem spēkiem glabājusī pierasto stūrīti — lai būtu meitām, kur atbraukt pasērēt, lai pašai būtu virs galvas kaut gabaliņš jumta. Bet, lūk, mājai atradušies likumīgie saimnieki, viņi negrib dalīties, un skolotāji bija turpat vai ar visām mantām jāpaliek zem klajas debess. Arī viņai te viss pazīstams un izstaigāts garajos dzīves gados. Bet jāciena likumīgie saimnieki.

Paldies Dievam, viss nokārtojies. Izrādās, ka māmuļai ir labas, izdarīgas un enerģiskas meitas Ināra un Astrīda. Pēc darba viņas brīvdienās brauc pie māmuļas, palīdz saimniecībā, enerģiski ķērās pie dzimtas māju un saimniecības atjaunošanas Kalupē. Neskatoties uz to, ka ir „vājā dzimuma” pārstāves un viņu profesijām nav sakara ar lauksaimniecību, pašas ar rokām sapļāva sienu, sakārtojušas māju un māti turp var aizvest jau šoruden pat. Viņai dzīvokli piedāvāja arī tēpat, Vecvārķavā, bet cilvēkam, kurš pieradis turēt lopus, šķiet neiespējami iedzīvoties tur, kur nav ne kūtiņas, ne pat zemes pleķiņa brūnaļas pagaišanai. Atteicās. Lai arī pārceļšanās uz veco māju saistīta ar lieliem materiāliem izdevumiem un morāliem pārdzīvojušiem, tomēr tur ir labāk. Var jau būt, ka dienās arī kura no meitām saņemās atgriezties pie lauksaimniecības.

Tā liktenis ir savedis divas svešas ģimenes, bet jaunās vēsmas atkal dod tām iespēju būt patstāvīgām.

A.Mežmalis

No Preiļiem, braucot uz Aglonas pusi, aiz Anspokiem ceļa kreisajā pusē redzams neliels, balts veikaliņš. Te jau 24 gadus saimnieko pārdevēja Lidija Baško. Apkārtnes ļaudis viņas darbu vērtē ļoti atzinīgi. Naudas apgrozījums veikalā ir apmēram 20 tūkstoši rubļu mēnesī, preces plauktos nestāv, to varētu būt vairāk, taču bāzes noliktavās izvēle ir gaužām niecīga. Vēl, var piebilst, ka pārdevējai ir piecus hektārus liela mājsaimniecība, ka viņa audzina divas meitas, no kurām vecākā — Iveta — mācās par pārdevēju.

J.Silicka foto

Leņina piemineklis Preiļos:

Kur viņš palika?

Ne viens vien prelietis būs uzdevis sev un citiem šo jautājumu, norauģoties uz tukšo postamentu pie rajona izpildkomitejas. Patiesi, kur gan VIŅŠ tagad atrodas? Kādā tālē vēģīgi raugās Leņina piemineklis? Runā visādi. Dažs teic, ka esot noslicināts, cits — ka aizvests uz izgāzuvu. Taču Preiļu pilsētas valdes priekšsēdētājs Juris Brics saka: „Muļķības. Leņina piemineklis pēc demontēšanas atrodas dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības teritorijā.”

Vaicāts par pieminekļa turpmāko likteni, Juris Brics teica, ka esot ideja

pieminekli dažādos rakursos nofotografēt un attēlus piedāvāt dažādiem žurnāliem un katalogiem. Iespējams, ka kādā citā valstī šim mākslas darbam atrastos pircējs.

Arī dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības priekšnieks Voldemārs Limanis apstiprināja, ka minētais piemineklis patiešām atrodas viņa vadītā uzņēmuma teritorijā — normālos apstākļos, uz paliktņa, un atradīsies tur tik ilgi, kamēr rajona vadība nesameklēs piemineklim jaunu saimnieku.

S.Jokste

Lasītāja viedoklis

Mums jāceļ sava valsts

Komunistiskā hunta nespēja samierināties ar M.Gorbačova 1985.gadā sāktajiem pārkarājumiem, un jau 1990.gada janvārī izdarīja valsts apvērsuma ģenerālmēģinājumu Baltijas republikās. Neizdevās. Gorbačovs kā prezidents pieļāva kļūdu, un vainīgi netika saukti pie atbildības. Pat vairāk — Gorbačovs biedram Pugo paaugstināja dienesta pakāpi, it kā par labu darbu. Un Pugo, kā arī Rubiks un Baltijas kara apgabala pavēlnieks Kuzmins turpināja atbalstīt OMON noziedzīgo darbību un aizstāvēt kompartijas, interfrontes un citu „tautas glābēju” intereses.

Latvijas Republikas valdība un iedzīvotāji tika parādīti kā ekstrēmisti — fašisti. Un viss tika gatavots tā, lai šos „ekstrēmistus — fašistus” iznīcinātu, lai iznīcinātu pat latviešu valodu, kura atgādinot fašisma valodu.

Mēs varam tikai iedomāties, kas mūs sagaidītu, ja apvērsums augustā vainagotos ar uzvaru. Bet — nekā. Komunistiskā partija ir zaudējusi. Manuprāt, te vislielākais nopelns ir Krievijai, tās prezidentam Borisam Jeļcinam.

Demokrātija uzvarēja, un Latvijā pēc 50 nebrīves gadiem vislielākais notikums ir republikas AP lēmums: „Noteikt, ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika, kurā Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai un kuras starptautiski tiesisko statusu nosaka Latvijas Republikas 1922.gada 15.februāra Satversme”.

Drīz komunistiskā hunta tiks sodīta. Pat Gorbačovs no partijas izstājies. Bet tā ir jau pagātne. Mums jāraugās nākotnē un jāceļ sava Latvijas valsts — brīva un demokrātiska.

L.Viksnā, Līvānos

Pārdomas

Neatkarība vēl nav brīvība

Lasot avīzes, klausoties radio, var saprast, ka 21.augustā mēs atgūvām „neatkarību”, bet reālajā dzīvē viss izskatās citādi.

Neatkarība ir pasludināta, tauta vairāk neliksmo, kā tas bija 1990.gada 4.maijā. Tauta vēro, vērtē un arī domā. Un rodas daudz jautājumu, kas ir ļoti aktuāli latviešu sabiedrībai, tiem pilsoņiem, kuru tiesības tika mīdītas kājām 50 gadus. Jautājumu ir daudz, tāpēc apskatīsim tikai pašus būtiskākos.

PIRMAIS. Kāpēc pēc neatkarības pasludināšanas netiek pieminēts 1944.gadā Latvijai atrautās Abrenes jautājums? Vai Latvijai ir tik liela teritorija, ka četru pagastu zaudējums tāds nieks vien ir, par kuru nav vērts runāt ar Jeļcinu? Vairāk tainība tomēr Latvijai Pilsoņu Kongresam un Latvijas Komitejai, kuri atklāti pateica, ka 1991.gada 13.janvāra līgums ar Krieviju Latvijai nes neparedzamas sekas? (Līgums netika noslēgts, balstoties uz 1920.gada 11.augustā ar Krieviju noslēgtā līguma pamatu, kurā pateikts, ka Krievija uz mūžīgiem laikiem atsakās no Latvijas teritorijas.) Tātad, neskatoties uz AP solījumiem Latvijai un latviešu pilsoņiem, ir nolaupīta teritorija, kura likumīgi pieder un ko „neatkarīgās” Latvijas valdība netaisās pieprasīt (klusēšana nozīmē piekrišanu).

Tautas īpašums tiek izsaimniekots, neprasot tautas domas. Vai tas ir taisnīgi un demokrātiski?

„Zeme, zeme, kas tā zeme, ja tev istas brīves nav.

Brīve, brīve, kam tā brīve, ja tev savas zemes nav.”

Jā, runa būs par OTRU būtisku jautājumu — par zemi, par bijušo īpašnieku tiesībām, par to, kas tiek (netiek) darīts, lai zemi viņi varētu saņemt atpakaļ lietošanā. Pagastos ir izveidotas zemes komisijas, kurām šie jautājumi jāizlemj uz vietas. Tās arī lemj savu (ideoloģisko) spēju robežās. (Komisijās galvenokārt ir kolhozu un sovhožu galvenie speciālisti.) Tiem, kuri dzīvo kolhozu nomalēs, zemi atgriež gandrīz pilnībā, jo tā ir ieaugusi kārklos un alkšņos, bet tuvāk tā saucamajiem centriem cerību saņemt zemi bijušajās robežās nav nekādu, jo kolhozu nedrīkst „sadrumstalat” (pēc komisiju un kolhozu administrācijas formulējuma). Tehnikas bijušajiem īpašniekiem nav, un naudinās arī vajag pāris simts tūkstošu rubļu, lai iesāktu saimniekot.

Tie, kuri zemi pieprasījuši, tagad dzīvo neziņā: kas būs, vai bija vērts to darīt? Kolhozos neierobežoti valda vietējie „baroni” un komandējošais slānis (t.s.speciaļisti). Viņi negrib un savu iespēju robežās pretosies zemes atdošanai īpašniekiem, jo zemniekam tāds skaits „padomdevēju” nebūs vajadzīgs. Zemi apstrādāt ir daudz grūtāk, nekā izīkot un dot norādījumus. Daudziem tas ir dzīvības jautājums. Ja tiek istenota re-

forma un lielākā daļa zemes atdota īpašniekiem, tagadējie izīkotāji kļūs par bezdarbniekiem, bet to viņi nevēlas. (Kopt zemi viņi arī nevēlēšies.)

Šis speciālistu slānis dzīvo no kolhožnieku darba augļiem, saņem alģu, prēmijas, bet zemi nekopj un maiži neaudzē. Zemniekiem un valstij nebūs izdevīgi viņus uzturēt, jo zeme būs īpašumā. Pagaidām toni nosaka viņi, un, apgalvodami, ka likvidējot lielsaimniecības, samazināsies lauksaimnieciskās produkcijas ražošana, novilcina zemes racionālu izmantošanu, kas došu lauksaimniecības produktu ražošanas pieaugumu. (Divdesmitajos gados zemes reformai visvairāk pretojās sociāldemokrāti, arī apgalvodami, ka samazināsies produkcijas ražošana, taču pāris gadu laikā jaunsaimnieki spēja apgādāt valsti ar produktiem pilnībā.)

Kas būtu jādara, lai zemnieks spētu strādāt savā saimniecībā? Vispirms jaunsaimniekam, kas ieguvis zemi, vajadzētu no valsts saņemt tehniku, ar ko zemi apstrādāt. Kur to ņemt? Kolhozos neveidoja no zila gaisa. Katrs, kas tur iestājās, kolhozam atdeva lietošanā pāris zirgus un kādas trīs, četras govis, neskaitot lauksaimniecības inventāru un kuļšanas šķūņus. Tie arī maksāja labu naudu. Tātad kolhozi visu laiku tos (kamēr darbojās) izmantoja, ražoja produkciju, guva peļņu. Kādreiz nolaupītais būtu jāatdod zemniekiem tehnikas viedā, un tad zemniekiem nevajadzētu tos simtus tūkstošus rubļu saimniekošanas uzsākšanai. Ja tas netiek darīts, tad netaisnība, kas pastāvēja 50 gadus, turpinās, un par tiesiskās valsts uzcelšanu, par ko aktīvi spriež AP, nevar būt ne runas. Ja dzirdat, ka valdībai nav naudas, neticiet — ja spēj maksāt komunistu parādus 350 miljonu rubļu apmērā, tad vajag to pārtraukt un rūpēties par zemniekiem.

TREŠAIS jautājums. Augstākajā Padomē izvērtās ažiotaža ap zemesargu štāba priekšnieka amatu... Divas kandidātūras, diviem, liekas, pretējiem vajadzēja būt viedokļiem. Nē. Abu kandidātūru atbalstītāji ir TF pārstāvēti — valde un frakcija. Jā, kārtējo reizi kungi no „augšas” lemj par cilvēku likteņiem, par viņu komandieriem Zemessardzē, bet neievēro (precizāk, negrib ievērot), ka ir atjaunota Latvijas Aizsargu organizācija, kurai izveidotas struktūras visos (izņemot Daugavpili) Latvijas apriņķos un kura pakļaujas 1922.gada Latvijas Satversmei, kas nav atcelta.

Kāpēc tiek aizmirsti aizsargi? Vai tāpēc, ka viņi nelokāmi iestājas par 1918.gada 18.novembrī proklamētās LR atjaunošanu un nav izdevīgi „jaunajiem” kungiem no AP, kuri aizmirsuši savus pirmsvēlšanu solījumus un veido Baltslāvu Republiku? Vai ar zemessargiem, neska-

loties uz propagandisko kņadu, nebūs tāpat kā ar visāda veida kārtības sargiem, kuru struktūras sabruka tā arī neizveidojušās? (Redziet, Bisera kungam nebija pieņemami vadītāji no LNNK kārtības sargiem.) Kāda spēlīte tiek spēlēta tagad? Vairāk tiek domāts sagraut aizsargu organizāciju, pārvilināt tās kontingentu zemessargos, nodot Gorbunova virsvadībā un atkal barot ar solījumiem? Padomājiet!

ĶETURTAIS un pēdējais jautājums. Pilsonība. Daudzkārt pārrunāts un jau nodeldēts jautājums, tomēr — vissvarīgākais. No pilsonības būs atkarīga latviešu tautas pastāvēšana. Pēc 21.augusta neatkarības deklarācijas pieņemšanas ir jūtams nopspiedošs klusums. Pēc AP runasviru (A.Gorbunovs pēc atgriešanās no Maskavas) izvairīgiem gājieniem pieņārsēdē ir skaidrs, ka mēs atkal esam pārdoti. Krievija par „neatkarīgas valsts” atzīšanu ir saņēmusi noteiktas garantijas, ka šo jautājumu nokārtos „demokrātiski”, dodot pat divkārtu — Krievijas un mūtnes zemes, tas ir LR — pilsonību.

Priecājies, tauta, cik demokrātiski mēs esam! Paši sev uzliekam cilpu un vēl saucam: „Mēs citādi nevaram rīkoties, jo tas ir demokrātiski un citādi mūs nesapratīs!” Nē, likteni var arī veidot, ja to ļoti vēlas, un mums tas arī ir jāvēlas. Jādomā par mūsu bērniem un mazbērniem, kuri dzīvos nākošajās desmitgadēs. Jādomā par to, lai pēc pāris gadiem bērni mums nepārmestu: „Neatkarību jūs dabūjāt, bet brīvību nē. Mēs neesam kungi savā zemē!” Vislielāko atbildību mēs nesam savu bērnu priekšā. Vai dodot pilsonību visiem iekļūdieņiem un atstājot krievu kara bāzes Latvijā, mēs vairojam tās neatkarību? Vai mēs te neatstājam „piekto kolonnu”, kura jebkurā brīdī būs gatava ieģrūst mums mugurā nazi?

Padomājiet! Padomājiet, izšķirieties un pasakiet sev, pēc tam sev tuviem cilvēkiem — vai tas mums vajadzīgs? Nē. Tas nav pieļaujams pat no visdemokrātiskākā viedokļa, ka tautas, kuras savā zemē ir gandrīz vai mazāk nekā 50 procenti, likteni lemjam laimes meklētāji, kuri dzīves credo ir ņemt, nevis dot. Nedrīkst pieļaut izlemt mūsu likteni AP. Pilsonību var atjaunot tikai tiem, kam tā bija līdz 1940.gada 17.jūnijam un viņu pēcnācējiem. Pārējiem to varēs piešķirt Saeima pēc savas darbības atjaunošanas.

I.Vibāns,

Līvānu aprinķa Pilsoņu komitejas priekšsēdētājs, Līvānu pilsētas padomes deputāts

P.S.Kad tapa šis raksts, Ģ.Kristovskis vēl nebija iecelts par zemessargu štāba priekšnieka amata izpildītāju.

Aizsargāsim paši sevi pret noziedzību

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes pēdējā sesijā tika risināts jautājums par modrības palielināšanu cīņā pret noziedzīgiem. Milicijas darbinieki vien netiks galā ar šiem uzdevumiem, tāpēc katrā pagastā un pilsētā jāveido grupas noziedzības apkarošanai, kurās bez milicijas darbiniekiem iesaistītos mednieki un citi pilsoņi. Arī Aglonas pagasta deputātu padomes sesijā nolemts izveidot šādu grupu.

Šinī sakarībā Aglonas kultūras namā bija sanākuši kopā valdes, milicijas nodaļas pārstāvji un pagasta mednieki. Izveidota mednieku grupa, kas kopā ar milicijas darbiniekiem cīnīsies pret noziedzību. Tajā ir 9 mednieki. Par grupas vadītāju kļuva mežsargs Voldemārs Valainis.

Noziegumu un aplaupīšanas gadījumos Aglonas pagasta iedzīvotāji var zvanīt pa telefoniem: 15435 — milicijas nodaļai, 15428 — grupas vadītājam, 15439 — pagasta valdes atbildīgajam.

Grupas darbības virziens — objektu apsargāšana (vajadzības gadījumos) un lauģīšanas novēršana. Lūgums pagasta iedzīvotājiem: nekavējoties paziņojiet par aizdomīgu personu rīcību un zādztībām pa minētajiem telefoniem.

Pagasta valdes sēdē apspriests jautājums par transporta līdzekļu iedalģšanu. Par to tiks informēti pagasta teritorijā esošo iestāžu un uzņēmumu vadģtāji.

J.Anspoks

Atdzimst „Latgales Māra”

Kas visai Latvijai ir brīvības piemineklis Rīgā, tas Latgalei — Māra Rēzeknē. Tiesa, šī piemineklis, kura pamatā iekalts uzraksts „Vienoti Latvijai”, Rēzeknē jau vairāk nekā 40 gadus vairs nav. Bet būs! Divreiz padomju režīma nogāzta „Latgales Māra” drīz atkal pacelsies agrākajā vietā, tikai jaunā veidolā.

Cēsis tēlnieka Andreja Jansona darbnīcā pabeigta „Latgales Māras” atliešana ģipsi. Otrs tēlnieks — daugavpilietis Indulis Folkmanis, kas ir šī pieminekļa atjaunošanas līdzautors, pastāstīja:

— Modelis ir gatavs, tagad risināmi tikai tehniskas dabas jautājumi. Šomēnes piemineklī pa daļām vedīsim uz Tallinnu, kur Igaunijas Mākslas fonda kombināta „Ars — Monumental” speciālisti to atlieš bronžā. Domājams, ka uz pavasara pusī piemineklis būs gatavs, un tad nākamruden Māra ar savu pacelto zelta krustu varētu atgriezties Latgalē un svētīt novada ļaudis visam labajam.

Padarīts liels darbs. Vispirms tēlnieks Andrejs Jansons (viņa tēvs Kārlis Jansons bija pirmās, nogāztais „Latgales Māras” autors) savā darbnīcā Cēsīs kopā ar Induli Folkmani pagājušā gada pavasarī šo piemineklī sāka veidot no māla. Ar Ziemassvētkiem forma bija izgatavota, šogad pavasarī un vasaras sākumā Māru atleja ģipsi.

Vislielākās grūtības pieminekļa „Latgales Māra” atjaunošanā sagādāja bronza, jo vajadzīgas 4,5 tonnas. Agrāk tonna šī vērtmetāla maksāja 1500 rubļu, tagad jau pāri par 20000 rubļu. Par tautas naudas ziedojumiem vajadzīgais bronzas daudzums sadabūts.

Pirmoreiz „Latgales Māru” Rēzeknē svinīgi un pacilāti atklāja 1939. gada 7. septembrī, piedaloties tūkstošiem tautas. Piemineklī attēlots jauneklis, kas ar zobenu pārgriež Māru saistošās virves, meitene ceļ uz augšu ozollapu vīni. Pati Māra skatās uz dienvidrietumiem, viņai labajā rokā atrodas zelta krusts. Gatavojot „Latgales Māru”, tēlniekam Kārlim Jansonam pozēja Vija Everte. Viņa ir dzīva, 82 gadus veca, gatavojas piedalīties Māras trešās augšamcelšanās svinībās.

„Latgales Māra” pacelsies Rēzeknes centrā, nesen demontētā Ļeņina pieminekļa vietā, kur tā stāvēja agrāk. Atjaunotā pieminekļa augstums būs 5,5 metri, tas atradīsies uz 4 metrus augsta postamenta. Šo pamatu veidos no Karēlijas granīta, maksimāli līdzīga Somijas granītam, kas atradās nopusīlā pieminekļa pakājē.

Pieminekļa „Latgales Māra” atjaunošanas funkcijas uzņēmis Latgales Kultūras centrs mākslinieka Osvalda Zvejsalnieka vadībā.

Jānis Gurgons

Attēlā: „Latgales Māra” tēlnieka Andreja Jansona darbnīcā Cēsīs.

Jāņa Silicka fotoreprodukcija

Dienests ir dienests. Arī alternatīvais

Ar zilumiem un rūgtām atmiņām par no vecākā leitnanta un kapteiņa saņemtajiem kāvieniem rajona alternatīvā dienesta komisijas sēdē ieradās līvānietis Oļegs Šabunins. Viņa dienesta ceļš PSRS Bruņotajos Spēkos bija samērā īss gan laikā, gan telpā, — iesaukts pērnā gada decembra pēdējās dienās, dienējis Kājiņpurgā, augustā atstājis savu karaspēka daļu Tallinnā. Oļegs dienestu turpinās alternatīvā kārtā.

Tāds pat komisijas lēmums pieņemts attiecībā uz līvānieti Sergeju Drelīņu, kuru gan liktenis savā veidā bija žēlojis, — viņš dienēja tepat Daugavpilī un pa laikam pat drīkstēja apciemot sievu un divgadīgo dēliņu. Taču viņš izvēlējās mierīgāku dienesta veidu, jo arī attiecības ar komandieriem bija saasinājušās.

Taču gadās, ka mierīgu dienesta veidu daži iztulko pa savam. Šajā pat komisijas sēdē tika izskatīts ziņojums no komunālo uzņēmumu kombināta Līvānu iecirkņa, kur vairāki jaunieši iziet darba dienestu. Alternatīvā dienesta prasības nav ievērojuši V. Rusiņš, I. Onckulis, E. Svirskis. V. Rusiņš jūlijā un augustā darbā nav ieradies deviņas reizes, I. Onckulis un E. Svirskis kavējuši attiecīgi trīs un divas dienas. Atsevišķa vēsture „rakstāma” par Daini Dauguli. Viņš slimojis no 4. līdz 13. martam, pēc tam dažas reizes ieradies, bet kopš 18. marta... pazudis. Telefoniski no mājām paskaidrots, ka tiek operēts vienā no Rīgas slimnīcām. Kad darba un dienesta vietā pēc kāda laika uzskatīja, ka būtu jāatnāc vismaz slimības lapa, par Daini atkal interesējās mājās. Izrādījās, ka viņš jau... strādā kolhozā „Līvāni”, bet saimniecība šīs ziņas neapstiprināja.

Nu ko, ja Dainis Daugulis neatradīsies arī uz alternatīvā dienesta rajona nodaļas pavēsti, viņa lietu par izvairīšanos no dienesta var nodot arī prokuratūrai.

J. Rusiņš par kavējumiem atbildēs administratīvajai komisijai, I. Onckulis un E. Svirskis tiks izsaukti uz alternatīvā dienesta nodaļu. Bez tam, protams, par katru kavētu dienu dienests automātiski pagarinās.

Otra veida pārķepumi, ko biežāk atļaujas darba dienesta puīši, ir tās darba vietas, uz kurieni saņemts alternatīvā dienesta nodaļas rīkojums, maiņa pret citu. Un nebrīdinot nedz veco darba vietu, nedz rajona nodaļu. Piemēram, tā izrīkojās Juris Džurinskis, no 13. līdz 30. augustam neapmeklēdams darbu, bet paskaidrojuma pēc tam rakstūdam, ka pārgājis uz citu darba vietu.

Kā ar alternatīvo dienestu būs turpmāk? Pēc valdības telegrammas alternatīvā dienesta rajona nodaļai ir skaidrs, ka rudens iesaukums vēl paredzams darba dienestā. Kā tiek spriests uz vietas, rajonā, vismaz tos puīšus, kam dažādu iemeslu (mācības, veselības stāvoklis) dēļ iesaukšana tika atlikta, kā arī jaunsaimeņus alternatīvajā dienestā šoruden iesauks. Bet vēl jau var būt citi valdības lēmumi.

L.Sila

Tieši šis baltais pianino ar pietiprinātajiem apzeltītajiem svečturītiem bērnodārza zāles stūrī, ienesdams vārdos grūti formulējamu retro mājiņuma gaisotni, šķita kā simbols visām atšķirībām starp jauno un veco bērnodārzu. Pārnestā no-

netraucēja uzsākt pilnīgi jaunu dzīvi, ar citu darba stilu un metodēm. Dzīvi, kur bērnodārzs pastāv bērniem, bet ne atskaitēm.

— Pie mums nav nevienas audzinātājas, kas būtu atnākusi no citiem bērnodārzēm, tā sakot, ar veco garu. Kolektīva pamatā — jaunas

taču nepērk) vēl pēdējā brīdī pirms totālā vispārējā tukšuma, tas arī ir. Kaut jāsaka, dabūts ticis daudz. Tie ir paklāji, mēbeles, aizkari, rotaļlietas un daudz kas cits, tās ir parketa grīdas, noformējums... Bet vispār plašākā iekārtas un noformējuma aprakstā neielaidīšos, jo ne jau visiem

šīs bērnodārzs, un, domāju, uzslavu viņi ir pelnījuši. Jau par to vien, kā savu neierasti milzīgo teritoriju no sliktas pratušī pārvērst zaļojošā dārzā. Ir sakņu dārzs, ir ķirši, ābelītes un plūmes jaunajā augļu dārzā, ir vieta hortenzijām, vijolītēm un dālijām... Ir dārznieks. Un sētnieks Jānis Akmens, par kuru vadītāja, protams, saka — vienreizējs. Ir baseins. Slēgtais. Tajā rudenī, ziemā un pavasarī katra grupa divreiz nedēļā plūncājas pēc patīkšanas. Pērn baseinu zināmās dienās izrēja arī Vārkavas vidusskola.

Ir cilvēki, darbinieki, kas izaudzētos un pašu saimes lietošanai pāri palikušos rabarberu, aroniju, salātu, ābolu kilogramus atnes uz bērnodārza virtuvi un samaksu par to neprasa. Varbūt arī vecāki tā darītu? Varbūt, piekrit vadītāja, vienkārši nav ienācis prātā paaicināt.

Ir bezrūpīga dzīve bez neviena rūpju mākonīša? Nē. Ziemā dārziņā ir auksti. Tad, kad ir aizbāzts visas logu šķirbas, aizlīmētas, temperatūru telpās var noturēt... 15 — 17 grādu robežās. Bērni staigā vilnas zeķēs, nēsā silto apakšveļu, guļ pidžamās. No otras puses, šajā bērnodārzā vismazāk slimu. Norūdījušies? Darbu vadītājs (kas būvējis šo ēku) tagad atļāvies pastāstīt, ka ceļšanai izmantoti nepavisam ne tādi ķieģeļi, kādi bija nepieciešami. Vadītāja domā, ka arī sienu paneļi stipri izmirkuši tajās ziemās, kad jaunbūve stāvēja bez jumta, un vēl nav paspējuši sasilt.

Piesardzīgu dara jauktās grupas. Sprotu, ka krievu tautības vecākiem ir vēlēšanās, lai, ejot latviešu grupā, viņu bērni iemācītos šo valodu. Bet cik lielā mērā tiek uzklātas latviešu bērnu vecāku domas? Vadītāja nenoliedz, ka tādas pastāv, bet uzskata, ka būtu jāreaģē tad, ja šīs domas pārvērstos nopietnās pretenzijās...

Pusdienlaiks vēl nebija klāt, bet kādam vēderīnam droši vien likās jau gaužām tukši. Vienā no grupiņām daži bērni līmēja aplikācijas, daži spēlēja ar lellēm, bet vēl daži ņukāja sviestmaizes. Man vienmēr ir likusies droša tāda vieta, kur izsalkušam bērnam iedod paēst, nevis liek skatīties režīma lapā...

L.Rancāne

Bērnodārzs — bērniem

Balts pianino ar svečēm

zīmē — starp jauno, — kur ienāk cilvēks, tiesa, maziņš, un no kura arī aiziet cilvēks, tiesa, jau lielāks un atūstītāks. Un starp veco, — kur arī ienāk maziņš cilvēciņš un iziet mazs zaldātiņš, pieradis bez ierunām izpildīt visas komandas, pavēles un pat uz garderobi soļot ierindā pa divi. Un galviņu piebāzis ar lozungiem, apmēram tādiem, ka Ļeņins ir visu bērnu tētis un ka slava oktobrim un maijam, bet sajūkumā pat nespēdams paprasīt, kāpēc nav slava, teiksim, augustam vai decembrim.

— Izglītības ministrijas sastādītie jautājumi, pēc kuriem pārbaudīja bērnu zināšanas, likās kā murģis. Kamēr iedzinām mazajās galviņās, piemēram, par to pašu Ļeņinu, kur dzimis, kad dzimis, kad miris... Palika novārtā daba, palika novārtā mūsu tautas dziesmu estētiskās un ētiskās vērtības, emocionālā audzināšana saskarē ar dzīvo dabu, — tā stāsta Valentīna Mālniece, Preiļu bērnodārza „Auseklītis” vadītāja.

Valentīnas kundzei ar bērnodārzem saskare sākusies jau 1968. gadā, viņa tajos gan strādājusi, gan rajona tautas izglītības nodaļā bijusi kuratore lomā par visiem rajona bērnodārzēm un labāk par citiem zina to gan sētas, gan virtuves, gan fasādes puses. Un šajos gados izkristalizējies arī priekšstats par to, kādu viņa vēlētos redzēt savu bērnodārzu, un radušās arī iespējas — „Auseklītis” atslēgās kopš tā pirmās darba dienas 1989. gadā ir viņas rokās.

Ielūkoties šajā bērnodārzā gribējās jau tāpēc vien, ka tas ir, tā teikt, atmodas gadu bērns, un te nekas

meitenes ar pedagoģisko skolu izglītību, jaunas arī viņu palīdzēs. Tas lielā mērā ietekmē arī darba stilu, viņām nekad neapsīkst enerģija, izdoma un entuziasms, — saka V. Mālniece.

Man gribas labāko uzvārdus pierakstīt, bet, kad bloknota esmu piezīmējusi Ināras Mūrnieces, Ainas Čivkules, Valentīnas Miglānes, Intas Prikules, Silvijas Livmanes pozitīvos raksturojumus, kad tur jau parādās ieraksti par Ivetu, Inetu un Rudīti, attopos, ka acīmredzot nāksies pārakstīt visu štatu sarakstu.

Maza atkāpe. Ilgajos darba gados manā apziņā ir noslāņojušies divi vadītāju tipi, divi pretpoli. Vieniem — visi viņu darbinieki ir slikti un visās nelaimēs vainojams tikai un vienīgi kolektīvs. Otriem, pie tiem pieder arī Valentīna, — neviens no pakļautajiem nav pelnījis sliktu vārdu. Un varbūt tā attieksme pret darbiniekiem arī rada to attieksmi pret darbu?

Vadītāja stāsta par veļas mazgātāju Antonīnu Akmani, kura prot izmazgāt tik spodras drēbes, kuŗa nebers kuru katru pulveri ūdenī, bet meklēs pašus labākos. Un, ja ūdens būs dzeltens (mūsu visu pilsētas tēvu iecienītākā ūdens krāsa; atceros, par rūšaino ūdeni ar dažādu ragu vadītāju solījumiem un taisnošanos rakstījām jau tajos laikos, kad vēl ticējām, ka pēc uzrakstīšanas kaut kas var mainīties), tālād ja ūdens būs dzeltens, Antonīna tādā nemērks veļu, bet gaidīs kaut vai diennakti.

Guļamistabās vēlāk šo spodrību redzēju. Jā, un pie jauniem palīgiem, protams, kā arī segām, ne tik drīz tikt. Kas ir izrauts, sadabūts (mūsdienās

mums ir iespējas savus bērnus vest uz šo dārziņu.

Nē, nepārprotiet, ne jau par kādām citām iespējām ir runa, tas vienkārši ir par tālu Preiļu iedzīvotāju lielākajai daļai. Te praktiski uzturas bērni no siera rūpnīcas un lauktehnikas mikrorajoniem. Ierobežojums gan ir tādā ziņā, ka te grupās vairāk par 15 — 20 bērniem neuzņem. Tas ir optimālais daudzums, lai bērns nepazustu masā. Lai spētu saklausīt, ko pats saka, lai būtu iespēja arī padomāt, bez nomācoša skaļuma apkārt. Nav vairs bezgala stingri noteiktā sākumlaika, kāds vēl nesen valdīja dārziņos. Ja mātēm izdevīgi, viņas mazos var atvest arī pēc deviņiem, un, ja audzinātājas būs brīdinātas, bērnus gaidīs brokastīs.

Pirms kāda laika republikas valdība pavināja mātēm baltu pretnākšanas karogu, un likās, ka nu sarnis kļuvis par istenību, un ir visas iespējas bērnus audzināt mājās, pabalsts — 50 rubļu, lai, pienācās. Praktiski visos bērnodārzos tad bērnu skaits samazinājās, bet strauji augošo produktu cenu priekšā tēvi kapitulēja, un mātes atkal atgriezās darbavietās, bet bērni — bērnodārzos. V. Mālniece atceras, kā daži šajā vasarā no bērnodārza izņemti, bet bez pieskatīšanas atstāti bērni staigāja gar žogu un neizprata, kāpēc viņus te nelaiž iekšā un nebaro...

Pēdējā laikā esam atradinājušies gan lasīt, gan arī rakstīt tikai cildinošus vārdus, jo pārāk daudz gadu to darījām tikai spiestā kārtā. Varbūt šodien aizejam otrā galējībā? Varbūt, visu atmaskojot un kritizējot, nepasākām labus vārdus par tiem, kas to pelnījuši? Mani patiešām sajūsmināja

Nesen notikušas pārmaiņas Latvijas Jaunatnes progresa savienības Latgales organizācijās. Tās apvienojās, izveidojot vienotu novada organizāciju ar vienotu valdi, tās centru Rēzeknē un valdes priekšsēdētāju rēzeknieši Jāni Tutinu.

Šodien par LJPS aktualitātēm un pastāvēšanas mērķi stāsta LJPS rajona organizācijas koordinatore INĀRA JOKSTE.

Mērķis — jaunatnes intereses

Šī gada 7. augustā Rēzeknē sanāca kopā Latgales zonas LJPS organizāciju pārstāvji, lai kopīgi domātu par turpmāko darbību. Tika nolemts, ka LJPS Krāslavas, Preiļu, Ludzas un Rēzeknes organizācijas apvienojas Latvijas Jaunatnes progresa savienības Latgales organizācijā. Uzreiz laikam rodas jautājums: „Kāpēc?”. Vienkārši tāpēc, ka jaunatnes problēmu vēl ir ļoti daudz, un kopīgiem spēkiem vismaz šeit, Latgalē, vieglāk būs tās risināt. Viena no visasākajām problēmām ir bezdarbs, jo pirmām kārtām tas skar jaunatni. Ir jāveic socioloģiskie pētījumi, jāanalizē un steidzīgi jāsāk darboties lietas labā.

Nepieciešams sadarboties ar vietējām pašvaldībām Latvijas Republikas valstiskuma stiprināšanā un demokrātijas tālākā attīstīšanā, jaunatnes problēmu risināšanā.

Mēs dzīvojam un strādājam pēc LJPS Statūtiem un Programmas, kuru pamatā ir valsts jaunatnes politikas izstrādāšana un realizācija. Gribu uzsvērt — valsts, jo šodien Latvijā nepastāv vienota politika attiecībā uz jaunatni. Jāatzīst, ka ne viss veikts mūsu izstrādātās un pieņemtās valsts jaunatnes politikas koncepcijas īstenošanai. Taču vēlreiz jāteic, ka bez valstisku struktūru veidošanas jaunatnes politikas koordinēšanai un dažādu jaunatnes programmu īstenošanai nevarēs atrisināt samilzušās problēmas. Tāpēc LJPS kārtējo reizi griežas pie republikas valdības ar

aicinājumu veidot Jaunatnes lietu departamentu.

Mums dažreiz jautā, vai rajonā vēl darbojas komjaunatne. Nē, komjaunatnes organizācija vairs nepastāv, bet uz pārmetumu, ka LJPS tērē bijušās komjaunatnes līdzekļus, varu teikt, ka 1990. gada 8. jūnijā ar republikāniskās konferences lēmumu faktiski tika izveidota jauna organizācija — Latvijas Jaunatnes progresa savienība, kura likumīgi pārņēma daļu bijušās republikas komjaunatnes īpašuma. Mantojām 1 miljona rubļu, un līdz šim brīdim no šīs summas 700 000 rubļu ir izdoti dažādu jaunatnes programmu īstenošanai. Tā kā Latvijas jaunatne ir daļa no Latvijas tautas, tad neesam šo naudu izlaiduši vējā, bet devuši Latvijas tautai.

Nākotnes perspektīvas? Turpināt strādāt, galvenais — nepadoties bezcerībai. Visai LJPS organizācijai kopumā — valsts jaunatnes politikas sistēmas radīšana un gatavība piedalīties tās darbā. Tieši mūsu rajonā — sadarbība ar vietējo pašvaldību jaunatnes programmu risināšanā.

Brīvus, izglītotus, uzņēmīgus un atbildīgus — tāds mēs gribam redzēt jaunos cilvēkus. Pirmais solis uz to — kultūras, tradīciju atdzimšana. Problēmu ir daudz, tāpēc nāciet — domāsim, mēģināsim.

Pierakstīja
Silvija Jokste

LJPS Latgales pilnvaroto sapulces

AICINĀJUMS

sabiedriskām organizācijām, kustībām, savienībām

Viena no vismazāk aizstāvētajām iedzīvotāju kategorijām Latgalē ir jaunatne.

Jau mācību gados jaunais cilvēks saskaras ar veselu problēmu loku. Sākot darba gaitas, dibinot jaunu ģimeni, tās palielinās līdz grandioziem apjomiem.

Jaunizveidotā Latvijas Jaunatnes progresa savienības Latgales organizācija aicina uz sadarbību progresīvos spēkus, kuri ir gatavi iesaistīties Latgales novada tālākā celšanā jauna cilvēka brīvai izaugsmei, viņa radošā potenciāla attīstīšanai, nepieciešamo apstākļu izveidošanai. Jaunā cilvēka labklājība mūsu izpratnē ir visu politisko un ekonomisko pārveidojumu augstākā jēga.

Latgales organizācija aicina uz konstruktīvu dialogu kustības, kuras uztrauc augošā jauniešu apātija pret visu notiekošo kā Latgalē, tā republikā, kuras ir gatavas Latvijas jauniešu sadarbībai ar saviem vienaudžiem citās republikās un valstīs kultūras, ekonomikas un cilvēcisko kontaktu jomā.

Sapratni starp dažādām politiskām kustībām jauniešu problēmu risināšanā mēs uzskatām par galveno priekšnosacījumu veselīgai sabiedrības attīstībai jaunajā Latvijā.

Priekšlikums piemineklim

„Volodja, ej uz Uljanovsku!” — šāds uzraksts 2. septembrī jau agri no rīta „rotāja” Ļeņina pieminekli Daugavpilī. Nevienš nesteidzās nomazgāt milzīgos burtus. Simtiem garāmģājēju pievērsa uzmanību uzrakstam, taču nevienš aktīvi nereaģēja. Vienīgi ziņkārīgi pensionāri gaidīja vairākas stundas, lai redzētu, kā rīkosies pilsētas valde, kas līdz pusdienas laikam

vēl nebija pieņēmusi nekādu lēmumu.

Granītā cirstā Ļjiča figūra ziemas cepurē un biezā mētelī savulaik tika veidota ziemeļnieku vajadzībām, taču tie noraidīja Ļeņingradešu dārgo pieminekli mākslinieciskās nepilnvērtības dēļ. Par pieņemamu cenu to iegādājās Daugavpils.

LETA

DZEJAS DIENAS — 91

Mēs pazinām un svinējam Dzejas, Teātra, Mūzikas, Kino, Keramikas, Mākslas un vēl dažas dienas. No šo daudzo svētku uzskaitījuma notuīgākās izrādījušās pašas pirmās iedibinātās — Dzejas dienas.

Tās rīkojam arī šogad. Pēdējos gados tām vairs nepiemīt centralizētais kampaņveida raksturs ar labi organizēto masveidību. Tagad ar dzeju, tās autoriem tiek tikai interesenti.

Par to varējām pārliecināties šī gada Dzejas dienu pirmajā sarīkojumā Jasmuižā. Ar kādu uzmanību, ar kādu pietāti klausītāji uzņēma katru vārdu. Ja bērniem droši vien tā bija pirmā vai viena no nedaudzajām tikšanās reizēm ar „dzīviem” dzejniekiem un aktieriem, tad pārējiem — atkalredzēšanās prieks. Visu gaidīts bija Leons Briedis — tikai literatūras zinātnei un vēsturei veltītā (vienīgā republikā) žurnāla redaktors, kuru mazie pazīst kā lugas „Nāriņa” un jauku bērnu dzejoļu autoru.

Kā atklājums bija daugavpīliešu Jona Ryučāna un Valentīna Lukaševica uzstāšanās. Ja Valentīns raksta latviešu valodā, tad J. Ryučāns —

tikai latgaliešu. Ar aizturētu elpu mazie klausītāji tvēra katru vārdu. Tvēra kā brīnumu. Vai arī mūsu ikdienas valodā var būt dzeja? Un zīmīgi, ka latgaliešu dzeja atdzimst tieši Jasmuižā. Atdzimst ar jauno autoru teikto, ar veco rakstnieku padarīto (gadu gadiem liegto), par ko liecina tieši šajā telpā izvietotā izstāde „Tauta grib dzīvot”.

Topošā Daugavpils teātra topošie aktieri Andris Makovskis, Dainis Sumiškis un Zane Burpicka iepazīstināja ar Jāņa Raiņa lugu fragmentiem Skatuviskā darbība risinājās skatītāju vidū. Arī šeit neredzēts brīnumums.

Sarīkojumu vadīja muzeja darbiniece, jaunā dzejniece Daiga Lapāne, kura kautrības dēļ šoreiz nolāsīja tikai vienu savu dzejoļu.

Izteikti skanīgs bija rajona skolotāju kora „Latgale” — pastāvīgā muzeja rīkoto pasākumu dalībnieka — dziedājums. Kamerstila izpildījums papildīja nelielo sarīkojuma telpu, rodot saikni ar klausītājiem. Izskanēja daļa no kora sagatavotā viesturnejas repertuāra. Diriģenta Edvīna Dziļuma veiktais kora izaugsme ir neapšaubāms. Bet kora atraisītā dziedāšanas spēja — apsveicama.

Ar šo sarīkojumu aizsākās Dzejas dienas rajonā. To turpinājums tepat Jasmuižā, Vārkavā, Preiļos, Līvānos un citviet.

V. Briedis

ATTĒLOS:

Dzejas dienu viesi L. Briedis, J. Ryučāns un V. Lukaševics; sarīkojuma dvēsele — D. Lapāne; „Latgale” ceļā... uz Franciju? Nē. Šoreiz uz koncertu tepat Jasmuižā.

J. Silicka foto

Valentīns Lukaševics mājas

aiz istabas loga
deg sveces uz koka
tik dzeltenas ļoti
ieskaties logi aizrestoti

brīnumains rīts
gribu laukā skriet
pieeju pie durvīm
durvis aizslēgtas ciet

pa atslēgas caurumu
gribu izgrūst miesu
tai pusē kāda bauda
ar tiesu

gaiļ ogles pavardā
kāds satur dvēseli pavardā
ļoti balti apsarmoti
svešu roku aizrestoti

Daiga Lapāne

***

man ir ļoti bezgalīgi ļoti
peldu tavās acu laivās
virto skropstas — neskaitāmi
airi

un es zinu kur straume nes
varbūt nes tā dziļāk
dziļāk tevī
un es iekrītu tik siltā pasaulē-
tavu roku atvarā līdz galam
lūgšim Dievu
izlūgšimies vēju
kamēr mūsu elpas straume nes
mums ir jānokļūst līdz zemei
nezināmai
zemei neatklātai — savās
dvēselēs

Leons Briedis

***

bez vēja mani laiva nes
kā dvēsele kā dvēsele
kas ceļam saņūsusies tam
visaugstākam visaugstākam

un gaiši ūdens loki ris
kā liktenis kā liktenis
kam skumji smaidot pretī ies
var būt vien Dievs var būt vien
Dievs

trej pirkstiem krustu
pāmezdam
kā svētīdam kā svētīdam

Joņš Ryučāns

535 gadu pēc F. Vijona

Kod aiztaisi tu durovas aiz sevis
vēļ vairok vaļā atrūni tod jos
Tu izjam jaunumu nu sovu
tynsūs diņu
bet ryugto žuļts tik tojok iķšā tevi
tyn
Te pricojis, ka sevi atradis esi
tok cyti sauc, ka otkon apleik soci
skrit
Kod zibšņi dabasus uz pusem
likūt skolda
tu pros, par kū tik kluss tovs
pogolms nyule ir
Pi tevis daiļ Vērsas nasto prica
nūst raunis tu, kai malnūs dorbu
koļps
Nu druponas kod vysī paāduši
pi pylna golda olkons esi pats
Sauc vydabolss, ka malot nikod
navar
ti rūku dūd, kas teicūļ acīs spļam
Tu beidzūt gribi redzēt saules
lākta blozmi
tev ziņu nas, kas reitu pusē saule
lānom rīt

Tas ir aktuāli

Kur novietot rezervuāru?

Valsts siltumtīklu rajona uzņēmums ir organizācija, kura apgādā iedzīvotājus ar siltumu, karsto ūdeni. Pēdējos gados, kopš šo uzņēmumu vada Makovejska kungs, Preiļos izdevies atrisināt daudzas problēmas, kas uzlabo siltumapgādi, un vairākus ar ekoloģiju saistītus jautājumus.

Klāt kārtējā apkures sezona. Uzņēmuma vadītājs sacīja: šobrīd nemierni radot viena problēma — kur novietot rezervuāru mazuta uzglabāšanai. Lieta tāda, ka centrālajā katlu mājā Liepu ielā, kura apsilda lielāko pilsētas dzīvojamu namu masīvu, kurināmā tvertne ir maza, tajā var uzkrāt tikai 100 tonnas mazuta. Vēsākā laikā šāda daudzuma pietiek tikai četrām vai piecām dienām, jo diennaktī jāpatērē vismaz 20 tonnas.

Kuru katru dienu Aglonas stacijā var pienākt pasūtītais rezervuārs, kurā varēs uzkrāt lielāku mazuta daudzumu, bet joprojām nav ziņāms, kur to atļaus novietot. Sava taisnība, acīmredzot, ir rajona arhitektam, kurš neatļauj to novietot teritorijā, kur perspektīvā plānota skolas celtniecība. Sava — arī siltuma ražotājiem, jo mazuta tvertnēm jāatrodas pie katlu mājas. Ziemā kurināmais sasilst un, iekams var izmantot, tas vispirms jāsasilda. Šo procesu var veikt tikai pie katlu mājas.

Sarunas ar rajona arhitektu, arī pilsētas valdi, ievilkušās gada garumā, bet labvēlīgs risinājums vēl nav atrasts. Ja savlaicīgi nesagādāsim mazuta rezerves, ziemā savos dzīvokļos drebināsimies aukstunā.

Kurināmā uzkrāšana starpsaimniecību celtniecības organizācijas katlu mājai problēmas nerada, jo iekārtotas divas tvertnes, kurās glabājas 800 tonnas mazuta. Tuvākajā laikā pabeigs šīs kurinātavas remontu.

Turpinās iekšlietu daļas katlu mājas remonts. Pēc tās rekonstrukcijas siltumapgāde uzlabosies abās vidusskolās. Skolas vairs neapkurinās ar akmeņoglēm, kuras

dedzinot no kurtuvēm izplūst daudz kvēpu un citu kaitīgu vielu, piesārņojot ne tikai apkārtni, bet arī visas pilsētas gaisu. Skolu nelielajās katlu mājās nevarēja atrast kārtīgas kurinātājus, jo sezonarbā vajadzēja nolīgt tikai tādas vīrus, kuri „izstrādājušies” daudzās organizācijās. Makovejska kungs sacīja: „Katlu mājas remonts būs pabeigts līdz 1.novembrim un tad skolas varēs pieslēgties siltumapgādes tīklam.”

Siltumtīklu uzņēmumam, tāpat kā jebkuram citam, ir savas grūtības, kas palielinās ar katru dienu. Nav garantētu kurināmā fondu un resursu, nav līguma ar Daugavpils naftas bāzi, pasliktinās finansiālais stāvoklis, jo rekonstrukcijas darbi tagad izmaksā ļoti dārgi un paņēmu neplānotu naudu. Tomēr uzņēmuma vadītājs šoruden grib nomierināt preliešus — problēmu ar siltumapgādi un karstu ūdeni nebūs, jo lielākā daļa katlu māju tiks apkurināta ar mazutu, kas ir gan pieejamāks, gan pagaidām lētāks kurināmais.

Protams, arī mazuta cenas var pieaugt, bet tas nozīmē — palielināsies maksa par siltumapgādi. Tā būs visā republikā. Lielākas izmaksas plānotas jau oktobrī, taču pagaidām republikas valdība atradusi dotācijas, lai segtu izdevumus.

Preiļu pilsētas iedzīvotāji nereti jautā, kāpēc siltā ūdens padevi pārtrauc plkst.23.00. Vai nevarētu nodrošināt ar karstu ūdeni augu diennakti vai vismaz līdz divpadsmitiem nakti? Staņislavs Makovejskis informēja, ka šādā gadījumā palielinātos izmaksas par silto ūdeni. Viņš uzskata, ka pašreizējā kurināmā resursu deficīta, dārdzības, arī ģimenes budžeta deficīta laikā, tas nebūtu lietderīgi. Jau tā prelieši ar karsto ūdeni rīkojoties ļoti izšķērdīgi. Uz 1000 cilvēkiem dienā plānoti 400 kubikmetri karstā ūdens, bet pilsētnieki izmantojot līdz 1200.

Aina Iljina

Tīrā gaisa mēnesis

Pasākumu komplekss ar šādu nosaukumu no 10.septembra līdz 10.oktobrim norit visā Latvijas Republikas teritorijā

Šai laikā tiks pārbaudīts, kā auto-transporta uzņēmumi, tehniskās apkopes stacijas, automobiļu būvniecības un remonta rūpnīcas organizē darbu, lai samazinātu atmosfēras gaisa piesārņošanu ar automobiļu gāzu kaitīgajiem izmešiem. Pārbaudīs arī automobiļu, kas pieder valsts, sabiedriskajām un kooperatīvajām organizācijām un individuālajiem īpašniekiem, atbilstību valsts standartu

noteiktajiem normatīviem.

Valsts kontroli par atmosfēras gaisa aizsardzību no piesārņošanas ar automobiļu kaitīgajiem izmešiem koordinē Latvijas Republikas Vides aizsardzības komiteja. Mūsu rajonā kontroli vadīs Daugavpils reģionālās vides aizsardzības komitejas inspektori. Oktobrī vides aizsardzības dienests informēs par rezultātiem.

B.Mikāne

Sports

Futbola laukumos

Lauku sporta biedrības „Vārpa” čempionāta turpinājumā sacentās mūsu komandas — Līvānu „Kristāls” un Preiļu „Cerība”. Ar 4:1 pārāki bija Preiļu futbolisti. Pēc tam prelieši cīnījās neizšķirti ar Smiltenes (2:2), Madonas (2:2) un Jēkabpils (1:1) komandām. Līvānieši sagrāva Jēkabpils (6:1) un Pļaviņu (12:1) futbolistus.

Finisējis Preiļu pilsētas čempionāts. Pavisam negaidīti beidzās ceturtdaļfināla spēles, jo no tālākām cīņām izstājās favorīti — starpsaimniecību celtniecības organizācija un sporta kluba „Cerība” futbolisti, kurus uzvarēja „Jaunieši” un „Druva”. Arī finālsacīkšu līderis — „Latgales” puīši sīvi cīnījās ar Rušonas komandu un uzvarēja tikai pēc soda sitienu sērijas. Lauktechnikas komanda minimālu pārsvaru (3:2) pār „Parku” spēja izcīnīt spēles pēdējā minūtē. Pusfinālos „Latgale” pārspēja „Jauniešus” un Lauktechnika — „Druvu”.

Spēle par trešo vietu jauniešu komanda uzvarēja „Druvu”. Finālā „Latgale” ar 4:2 pārspēja pagājušā gada pilsētas čempionu — „Lauktechniku”. Par turnīra labāko vārtsargu atzīts Māris Zarāns, par aizsargu — Arnis Joksts, uzbrucēju — Nikolajs Joksts.

Latvijas mazā futbola (1980.g) finālturnīrā, kas risinājās Rīgā, Preiļu puikas bija spiesti atzīt Liepājas, Valmieras un Daugavpils komandu pārākumu un palika ceturti.

Imants Babris, sporta kluba „Cerība” priekšsēdētājs

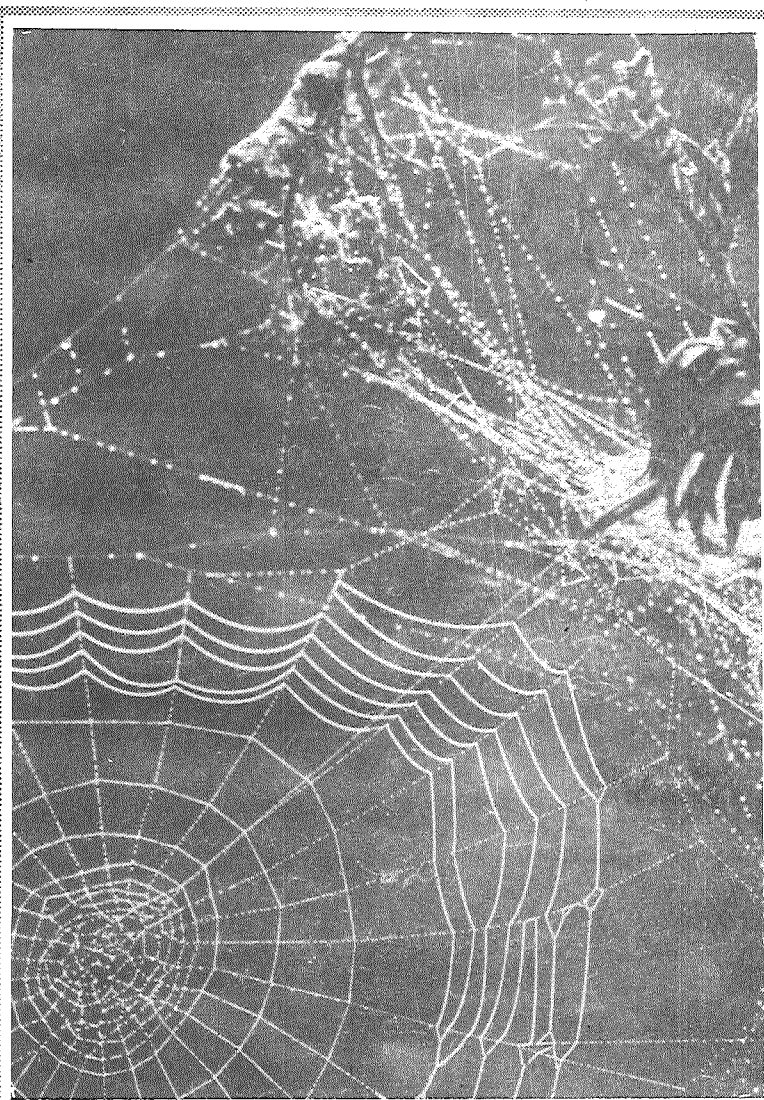
Kas to būtu domājis!

„Es spēlēšu kā Hitlers”

„Kad pavasarī notiks PSRS prezidenta vēlēšanas, visi balsos par mani,” intervijā Lietuvas laikrakstam „Respublika” (5.septembrī) apgalvojis bijušais Krievijas prezidenta kandidāts Vladimirs Žirinovskis.

Liberāli demokrātiskās partijas līderis lietuviešu lasītājiem tālāk paziņojis: „Baltijas zemes pieder Krievijai! Es jūs iznīcināšu. Smoļenskas apgabala pierobežas joslā es sāksu aprakt kodolatkritumus. Semipalatiniskas garnizons tiks pārcelts pie jums. Jums, lietuviešiem, dzīvību laupīs slimības un radiācija. Krievus un poļus es izvedīšu. Es esmu kungs, es esmu tirāns! Lietuviešu, latviešu un igauņu Baltijā nebūs. Es spēlēšu spēli, ko Hitlers spēlēja 1932.gadā. Šampānietis, ko jūs pašlaik dzerat, ir jūsu bērnu dzēriens.”

LETA — RIA

■ Rudens motīvs.

K.Gailuma fotoetīde

Slepenie pētījumi

Kā ziņoja televīzijas sabiedrība CBS, Padomju Savienībā atrodas slepena laboratorija, kas veic pētījumus ar vadošo komunistiskās partijas biedru un citu augsta ranga vadītāju smadzenēm.

Šie pētījumi notiek saskaņā ar Josifa Staļina izstrādātu programmu, un to mērķis ir pierādīt, ka šie cilvēki pieder pie „kungu rases”, kas atrodas uz augstāka garīgās attīstības līmeņa. Pēc Staļina nāves šajā laboratorijā nokļuva arī viņa smadzenes. Pēdējais laboratorijas pētījumu objekts ir Padomju Savienības disidentu Andreja Saharova smadzenes. Viņš pirms savas nāves vairākus gadus pavadīja nometinājumā.

Žurnāla „60 minūtes” speciālkorespondents Artjoms Boroviks paziņoja, ka viņš ir iekļuvis vienā noslepenākajām komunistiskās pasaules svētnīcām — smadzeņu institūta 19.telpā. Tur glabājas smadzenes, kas dzīves laikā kalpojušas tādiem Padomju Savienības politikājiem vadoņiem kā Staļinam, padomju valsts dibinātājam Vladimiram Ļeņinam, kā arī radošās inteliģences pārstāvjiem, tādiem kā režisoram Sergejam Eisenšteinam, komponistam Pēterim

Čaikovskim un akadēmiķim Andrejam Saharovam.

Institūta līdzstrādniekiem pētījumiem tiek izsniegti nelieli smadzeņu paraugi. „Nav saprotamas bailes un slepenība, kas apņēma 19.telpu, ja vien neņem vērā to trakumu un ļaunumu, kas bija pārņēmis cilvēku, kurš dibināja smadzeņu institūtu — Josifu Staļinu,” teica Boroviks. „Staļina mērķis, dibinot institūtu, bija pierādīt, ka Ļeņins un citi dižie komunisma celmlauži piederēja pie sava veida garīgi attīstītākas „kungu rases”.

Viņam, kā arī televīzijas skatītājiem parādīja dažus no Ļeņina isto smadzeņu paraugiem. Šādu paraugu esot ap 30 tūkstošiem. Interesanti, ka visi Ļeņina smadzeņu pētījumi apmēram pirms 40 gadiem tika pārtraukti, un šo pētījumu rezultāti ar uzrakstu „Īpaši slepeni” noglabāti seifā, sacīja Boroviks.

LETA — REUTER

Vientulīga, pamesta kapavieta

No Francijas iebraukusi divdesmitgadīga studente izvarota Londonas ziemeļdaļā, kad viņa ieradusies kapsētā un fotografējusi Kārļa Marksa pēdējās atdusas vietu. Vientuļš, kluss, visu pamests un aizmirsts nosteris. Komunisma pamatlicējam ziedus neviens neliek, un cilvēki šeit tikpat kā neparādās. Vārdu sakot - bīstama vieta.

Dzērveņu laiks: joprojām nav kārtības

Katru rudeni ogotājus mājās vienas un tās pašas problēmas: kur salasīt dzērvenes, ja purvi iztīrīti jau augustā. neviens, protams, nelasīs. Anī šogad situācija tāda pati, kaut gan īstais

du. Tāpēc arī radusies šī patvaļa, kas vērojama dzērveņu laikā. Zināmi ierobežojumi ir tikai Teiču rezervātā.

— Vai rajona virsmežzinim būtu priekšlikumi, kā šo jautājumu risināt turpmāk, jo šogad, acīmredzot, jau par vēlu?

— Šo jautājumu vajadzētu risināt visā republikā, bet to var izdarīt arī vietējā pašvaldība. Uzskatu, ka rajo-

nā jāievieš licenču sistēma. Par nelielu samaksu vietējie iedzīvotāji tās nopirks. Protams, šādā veidā varēs ierobežot ogotāju skaitu un cīnīties pret dzērveņu masīvu iznīcināšanu, kā tas notiek pašlaik. Tos, kuri mēģinās pārkāpt likumus, jāsoda.

— Kas uzņems kontroles funkcijas?

— To varētu veikt meža dienests.

Negodīgi cilvēki šādā veidā piepelnās, jo savām vajadzībām zaļas ogas dzērveņu laiks vēl tikai tuvojas.

Uzkrātos līdzekļi, ko izmantotu saimnieciskām lietām. Ja būs stingra kontrole, būs arī kārtība.

— Vai mūsu rajonā ir platības, kuras pieder Teiču rezervātam?

— Nē, tādu nav, jo Teiču rezervāta platības pārdalītas. Atļaujas ogot rezervātā izsniedz vietējās pašvaldības, kurām rezervāta vadība sadalīja licences. Tā apkaimē dzīvo 7000 cilvē-

ku, bet atļaujas ir tikai 700.

— Ko „vēlīnājiem” ogotājiem saka mežsaimnieki: vai dzērvenes purvos vēl ir?

— Šogad raža nav pārāk liela, tomēr dzērvenes purvos ir atrodamas. Tā vismaz saka vietējie mežziņi, kuri pārzina savas platības. Bet nākamgad, ceru, ieviesīs stingru kārtību.

Aina Iljina

Jūs gaida "Spiets"

Turpiniet vien spietot ābolos, kartupeļos un gurķu laukos, bet tā kā nupat sākas labs kopā saiešanas laiks, varbūt darīsim arī to?

Visvairāk, protams, gaidīsim uzaicinājumu no rajonu „biteniekiem” uz kopdziedāšanu, draudzēšanos un jaunu spietēnu pulkā uzņemšanu. Varbūt kādā pagastā vai pilsētā radīsies jauns „Spiets”? Ceru, ka arī es tālajā Zaķusalā (226018, Rīgā, Zaķusalas krastmalā 3) par visu to uzzināšu.

Bet 4 nedēļas šoruden un ziemā viņpus Jaungada mēs spietosim Latgales televīzijā. Gatavosim „Spieta” programmas, apciemojot katru Latgales rajona spietēnus. Jau tagad skaidrs, ka būs neiespējami satikt jūs visus (mūsu tomēr ir ļoti daudz), toties sasveicināsimies caur Latgales TV studiju, apskatīsimies kaimiņū, „Spietus”, atkalredzēsimies ar Lielvārdē satiktajiem un iepazīsimies ar mazāk dzirdētajiem spietēniem.

Taču man ir lūgums: ja jūs to nepemsiet vērā, — nezinu, kā „Spiets” pastāvēs. Mums ir kopēja bēda, jūs jau zināt: Lielvārdē kādam labpaties no somas izņem jūsu rakstītās vēstules „Spietam”. Šī gadījuma variantus neapspriedīsim, saņemsimies un darīsim vēlreiz, labi? Vēstules ir „Spieta” lielākā bagātība ar dzimtu apkārtiem un daudzajiem mīļiem, kā arī „Spieta” ģimeņu kartotēka. Tālab lūgšu pilnīgi visiem esošajiem un topošajiem spietēniem — uzrakstiet, lūdzu par savām ģimenēm. Gribu zināt arī, kā jums patlaban klājas. Rakstiet tūlīt — uz Latgales TV: 228100, Rēzeknē, Maskavas ielā 3. Tur es tās saņemšu un priecāšos.

**Jūsu krustmāte
Inga Utena**

Raida Latgales televīzija

Otrdien, 17.septembrī

plkst.20.30 — Latgales ziņas krievu valodā, plkst.21.00 — latgāliešu valodā.

Trešdien, 18.septembrī

plkst.18.15 — Telediskusija.

Piektdien, 20.septembrī

plkst.20.30 — Latgales ziņas krievu valodā, plkst.21.00 — latgāliešu valodā, plkst.21.30 — „Ceļš iz tāvu zemi”. Rakstnieka A.Rupaiņa atcerei, plkst.22.00 — Latgales folkloras svētki Ludzā (raidījuma atkārtojums).

Sestdien, 21.septembrī

plkst.22.20 — Latgales TV kultūras programma.

Svētdien, 22.septembrī

plkst.21.40 — „Spiets” Latgālē.

GALVENAIS REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950.gada 29.marta, otrdienās. Dibinātājs un izdevējs - apgāds „Avīze”. Rīgā, K.Barona ielā 2. Reģistrācijas apliecība Nr.0091.

Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglona ielā 1. Tālrunis 22305. Datorsalikums. Iespējamais radošais apvienības „LITTA” Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 2 nosacītās iespiedloksnes. Mēbiens latviešu izdevumam 9191, krievu - 3275.

Pasūtījuma indekss 68169.

Otrdiena, 17.septembris

1.programma

- 18.00 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 18.15 TZD.
- 18.30 Politiskie dialogi.
- 19.00 Kanādas kausa izcīņa hokejā.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Dok.filma „Juļa”. 1. un 2.sērija.
- 23.40 TZD.
- 23.55 Atmīpas par dziesmu.
- 00.20 Sarunas ar bīskapu Rodzjanko. 3.raidījums.

2.programma

- 17.00 Kristīgā programma.
- 17.25 J.Vitols. Prelūdijas.
- 17.50 Mult.filma.
- 18.00 Skatuve - 2.
- 19.00 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.15 Tālie Austrumi.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazuļi!
- 20.30 Zemniecības jautājums. Opozīcija. 1.raidījums.
- 20.50 J.Obrazcovas portrets skice.
- 21.45 Politdāļa.
- 22.30 Dok.filma „Pēdas”.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 Kinerteātris!
- 00.05 N.Sjčenko.

Trešdiena, 18.septembris

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.05 Bērnu mūzikas klubs.
- 9.50 Mākslas filma „Elizabeti gaidot”.
- 11.05 Dok.filma „Juļa”. 1.sērija.
- 12.00 TZD.
- 12.15 „Juļa”. 2.sērija.
- 13.05 Māmiņa, tētis un es.
- 15.00 TZD.
- 15.15 Mākslas filma „Sadursme”. 2.sērija.
- 16.20 Stunda bērniem.
- 17.20 Planēta.
- 18.05 Eiropas kausu ieguvēju kausa izcīņa futbolā.
- 18.55 TZD.
- 19.10 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 19.25 J.S.Bahs. 6.Brandenburgas koncerts.
- 19.45 Mākslas filma „Elizabeti gaidot”.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Mult.filma pieaugušajiem „Kabataszaglis”.
- 22.00 Eiropas kausu ieguvēju kausa izcīņa futbolā.
- 1.25 Pieci Plus.

2.programma

- 8.00 Rīta vingrošana.
- 8.15 Mult.filma.
- 8.25 Vācu valoda.
- 8.55 Teleeko.
- 9.25 Vācu valoda.
- 9.55 A.Ostrovskā lugu varones.
- 11.00 Politdāļa.
- 11.45 Dok.filma „Pēdas”.
- 12.15 Dzejniece L.Petrakova un dziedātāja G.Sipiņa.
- 13.00 Mākslas filma „Četras svētdienas”. 2.sērija.
- 14.05 Aktieru birža - '91.
- 15.10 L.Bernstains. Divertiments.
- 17.00 Dok.filma „Cik šodien maksā kinematogrāfs?”
- 17.20 A.Dvoržaka 150.dzimšanas diena. Kvintets.
- 18.15 NLO.Nepietēktā vizīte.
- 19.00 Kausu ieguvēju kausa izcīņa futbolā. ACSK - Roma(Itālija).
- 20.50 Labu nakti, mazuļi!
- 21.05 Videofilma „Atmoda”.
- 22.05 Filā Donahju programma.

Otrdiena, 17.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.
- 18.05 Dok.filma „Mēs no Kandavas”.
- 18.25 Mežotnes pils.
- 18.55 Temidas svaros.
- 19.35 Arēna.
- 19.50 Lūdzu vārdu!
- 20.00 Šodien.
- 20.10 Sports.
- 20.20 Ekrāns bērniem.
- 20.40 Ziņas (krievu val.).
- 21.00 Dok.filma „No kurienes tu nāc?”
- 21.30 Lilija Greidāne operu lomās.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 Mākslas pasaulē.

Trešdiena, 18.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.

Vissavienības TV programma

- 23.00 Vēstis.
- 23.20 Rakstnieks V.Iedkovs.
- 00.00 PSRS Tautas mākslinieces L.Arhipovas koncerts.

Ceturtdiena, 19.septembris

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.00 Angļu valoda.
- 10.00 Mākslas filma „Šķirēja”.
- 11.25 Aktuāla reportāža.
- 11.45 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 12.00 TZD.
- 15.00 TZD.
- 15.15 Mākslas filma „Slēptā labvēlība”. 1.sērija.
- 16.20 Dzied L.Sakirovs.
- 16.50 Filma bērniem „Vasaras iespaidi par planētu Z”. 1.sērija.
- 17.55 Mult.filma.
- 18.05 Biržas pilots.
- 18.15 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 18.30 TZD.
- 18.45 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem.
- 19.30 Mult.filma pieaugušajiem „Ābols”.
- 19.35 Mākslas filma „Šķirēja”.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 21.55 Skan mūzika.
- 23.35 TZD.
- 23.50 Futbola apskats.
- 00.20 Sarunas ar bīskapu V.Rodzjanko. 4.raidījums.
- 00.40 Koncerts.
- 1.40 Mākslas filma „Šķirēja”.

2.programma

- 7.30 Bridžs. Telebirža.
- 8.00 Rīta vingrošana.
- 8.15 Mult.filma programma.
- 8.30 Spāņu valoda.
- 9.00 „Burda moden” piedāvā...
- 9.30 Spāņu valoda.
- 10.00 Ritmiskā vingrošana.
- 10.30 A.Vampilovs. „Māja ar logiem pret klajumu”. TV izrāde.
- 11.00 Dok.filma „Atmoda”.
- 12.00 Mūzikas kolekcija.
- 12.15 Par Ļeņingradas naftas ostas celtniecību.
- 13.00 Mākslas filma „Liktenim spītējot”. 1.sērija.
- 14.05 Dok.filma.
- 14.35 Cirks. Cirks. Cirks.
- 17.00 Dok.filma „Mūsu rūpju zeme”.
- 17.40 Dzīvokļu celtniecība bijušajiem Afganistānas kara dalībniekiem.
- 18.00 Lauku skolotājs un mākslinieks A.Ševčenko.
- 19.00 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.15 Situācija.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazuļi!
- 20.30 Stunda fermeriem.
- 20.50 Padomju - zviedru draudzības biedrības labdarības akcija.
- 21.10 KPFSR Augstākās Padomes sesija.
- 21.55 Piektais ritenis.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 Piektais ritenis.

Latvijas TV programma

- 6.30 Rīts.
- 9.00 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem.
- 9.45 Inovācija.
- 10.00 J.Sifriņš.
- 11.30 Mult.filma.
- 12.00 TZD.
- 15.00 TZD.
- 18.05 Iesfilma „Brīvībā”.
- 18.30 Mūzika un dzeja.
- 19.00 TV pastāvīgā komisija.
- 20.00 Šodien.
- 20.10 Sports.
- 20.20 Aktieris A.Silavs stāsta spāņu pasakas.
- 20.40 Ziņas (krievu val.).
- 21.00 Risks uzņēmējdarbībā.
- 21.30 E.Dārziņš. Melanholiskais valsis.
- 21.40 Mēmieku laiki.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 Būsim pazīstami. 90.-91.

Ceturtdiena, 19.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.
- 18.05 Dok.filma „Zemes valoda”.
- 18.15 Pekšņi. 1.pekšņu skaistuma konkurss.
- 19.25 Muzikālā studija jaunatnei. J.Kulakovs.
- 19.50 Deputāta komentārs.
- 20.00 Šodien.
- 20.10 Sports.
- 20.20 Dzīvīte, dzīvīte... 1.daļa.
- 20.35 Mult.filma „Zaķīšu pirtīņa”.
- 20.45 Ziņas (krievu val.).
- 21.00 Fragmenti no baleta „Pie zilās Donavas”.
- 21.30 Dzīvīte, dzīvīte... 2.daļa.

- 15.15 Mākslas filma „Slēptā labvēlība”. 2.sērija.
- 16.20 Pianista L.Vlasenko koncerts.
- 16.45 Mult.filma.
- 16.50 Filma bērniem „Vasaras iespaidi par planētu Z”. 2.sērija.
- 18.00 Biržas ziņas.
- 18.30 TZD.
- 18.45 Cilvēks un likums.
- 19.30 Partneris.
- 20.05 Brīnumu lauks.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.55 ...Un citas programmas.
- 1.25 Mākslas filma „Bezalgas atvaļinājums”. 1.sērija.

2.programma

- 7.00 Lietišķa cilvēka rīta stunda.
- 8.00 Rīta vingrošana.
- 8.20 Mult.filma.
- 8.35 Angļu valoda.
- 9.05 Iesludināšanās erudītiem.
- 9.35 Angļu valoda.
- 10.05 Dzied L.Nikolajeva.
- 10.15 Dzīvnieku pasaule.
- 11.00 Nepazīstamā Krievija.
- 11.25 Dok.filma „Pēc letarģijas”.
- 12.55 Mākslas filma „Liktenim spītējot”. 2.sērija.
- 13.05 TV muzikālais abonements.
- 15.05 Dok.filma „Priekšvārds pilsētai”.
- 17.00 Ceļā uz pasaules tirgu.
- 17.30 Vizīte.
- 18.00 Dok.filma „Atnācējs”.
- 18.15 Koncerts.
- 19.00 Krievijas valdība.
- 19.15 Par tautas tradīciju atdzimšanu Krievijā.
- 19.45 Dizainere I.Kuzņecova.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazuļi!
- 20.30 Zemniecības jautājums.
- 20.50 KPFSR Augstākās Padomes sesija.
- 21.20 ASV mākslas filma „Pirms pasmejames...”.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 Nepieradinātās modes asambleja.

Sestdiena, 21.septembris

1.programma

- 6.30 Dzied M.Kapuro.
- 6.55 Dok.filma „Burvu skola”.
- 7.15 Mult.filma programma.
- 7.45 Mirkli, apstājies!
- 8.00 Ritmiskā vingrošana.
- 8.30 TZD.
- 8.45 Satiksmes drošība.
- 9.15 A.Ostrovskis. „Ne vienmēr runcim krējumpsods”. Filmizrāde.
- 11.25 Rīta izklaidējoša programma.
- 11.55 Acīmredzamais - neticamais.
- 12.40 Mūzikas kiosks.
- 13.10 Dok.filma.
- 13.30 „Mīlestības formula”. Režisora M.Zaharova filma.
- 15.00 TZD.
- 15.15 Viedoklis.
- 16.00 Mākslas filma „Sadko”.
- 17.40 „Maskavas Kremlis”. 3.filma.
- 18.10 Mult.filma „Bīlīte Maija”. 13.sērija.
- 18.35 Dziesma - 91.
- 19.30 Lielbritānijas mākslas filma „Loma Duna”.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Ģimeņu televītorīna.
- 22.40 Nepaķī - neklausies!

- 23.45 TZD.
- 0.00 Sporta mode - 91.
- 1.25 Mākslas filma „Bezalgas atvaļinājums”.

2.programma

- 8.00 Rīta vingrošana.
- 8.20 Veselība.
- 8.50 Sports visiem.
- 9.05 D.Sadīrbajeva dok.filmas.
- 9.30 Sadraudzība.
- 11.00 Plus vienpadsmit.
- 13.00 Populārzinātniskā filma „Andi. Daba, dievi, cilvēki”.
- 13.50 Mult.filma.
- 14.05 Bērnu radošo kolektīvu mūzikas festivāls.
- 15.05 Ceļotāju klubs.
- 16.05 Maskavas triatlons.
- 16.50 Brokers.
- 17.00 Pa traģisku notikumu pēdām.
- 17.45 Ērģelmūzikas zālē.
- 18.15 Krievija, celies...
- 18.50 Mult.filma programma.
- 19.15 Majakovska meita Maskavā.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazuļi!
- 20.30 Politiskā programma.
- 21.10 Mākslas filma.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 XX gadsimta častuška.

Svētdiena, 22.septembris

1.programma

- 8.00 Formula S.
- 8.30 TZD.
- 8.45 Sportloto izloze.
- 9.00 Rīta agrumā.
- 10.00 Tēvzemes sardzē.
- 11.00 Rīta zvaigzne.
- 12.00 Ceļotāju klubs.
- 13.00 Lauku dzīve.
- 14.00 Zem „Pi” zīmes.
- 15.00 TZD.
- 15.15 Zem „Pi” zīmes.
- 15.45 Izvēlas jaunā paaudze.
- 17.00 Starptautiskā panorāma.
- 17.45 Pasaules tautu pasakas.
- 17.50 A.Šņitke. Svīta senlaicīgā stīlā.
- 18.05 V.Disnejs piedāvā...
- 18.55 Kas? Kur? Kad?
- 19.30 Mākslas filma „Bēgšana no seriāla”.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Futbola apskats.
- 22.10 Folkloras un etnogrāfijas festivāla „Zelta aunāde” atklāšana.

2.programma

- 8.00 Rīta vingrošana.
- 8.20 Mult.filma.
- 8.30 Pastaiga kalnos.
- 9.00 J.Vzorova horeogrāfiskās miniatūras.
- 9.50 Dok.filma.
- 10.00 Un ieraudzīju es zvēru. Bērniem un viņu vecākiem.
- 11.00 Svētais un mūžīgais.
- 11.15 Nepazīstamā Krievija.
- 12.15 Filā Donahju programma.
- 13.05 K.Šulženko.
- 13.35 Glāb un saglabā!
- 14.20 ASV mākslas filma „Sieviete, kuru viņš mīlēja”.
- 16.05 Apskurbusī Krievija. 7.ugunsgrēks...
- 16.50 Č.Aitmatovs. „Un garāka par mūžu diena ilgst...”. Izrāde.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazuļi!
- 20.30 Politiskā programma.
- 21.40 Žanra meklējumos.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 K-2 piedāvā.

20.00 Šodien.

- 20.10 Sports.
- 20.20 Dok.filma „Voldemārs un Leontīne”.
- 20.35 Miedziņš nāk...
- 20.50 Ziņas (krievu val.).
- 21.00 Savai zemītei.
- 21.45 Tonis - 8.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 „Pie vecā ratīņa”. Klubīnā ciemojas Ilmārs Dzenis.

Svētdiena, 22.septembris

- 10.05 Skan Alūksnes ērģeles.
- 10.30 Programma nedzirdīgajiem.
- 10.50 Un tēvu dziesma nezudīs.
- 11.10 Pasaka, pasacīpa...
- 13.00 Pieturiet!
- 14.00 Ārzemju kristīgo latviešu svētceļojums uz Aglonu.
- 14.30 Mākslas filma „Dubultūnka”.
- 15.50 Pasaule gūtais.
- 16.20 R.Bartoks. Divertiments.
- 16.45 Grāmatu svētki - 91.
- 17.30 Liepājas dzintars - 91.
- 19.10 Skabarga.
- 20.00 Panorāma.
- 20.25 Sports.
- 20.35 Miedziņš nāk...
- 21.00 Ziņas (krievu val.).
- 21.50 R.Rikardam - 50.
- 22.05 Mākslas filma „Mceniskas aprīpka lēdija Makbeta”.

Uz rajona autoceļiem

Situācija joprojām nestabila

Tā var īsi raksturot situāciju uz mūsu rajona autoceļiem, lai gan šogad samazinājies avāriju skaits, kurās cietuši un gājuši bojā cilvēki.

No šogad notikušajiem 39 ceļu satiksmes negadījumiem 18 izraisījuši iereibuši transporta līdzekļu vadītāji un tajos 8 cilvēki gājuši bojā, bet vairāki ievainoti. Vadot transportu reibumā, aizturēti 280 vadītāji, par ko jāstājas tiesas priekšā. Kā redzāt, skaitļi ir iespaidīgi. Ja katrs apzinātos, ka braukt dzērumā — tas nozīmē pakļaut briesmām ne tikai sevi, bet arī līdzcilvēkus, ja satiksmes dalībnieki būtu uzmanīgāki, tad nelaimju uz mūsu ceļiem kļūtu mazāk. Lūk, tikai pēdējā mēneša notikumi.

1.augustā Līvānos Liepu ielas un Rīgas ielas krustojumā ar automašīnu VAZ tika notriekta velosipēdiste Ustinova. Negadījums notika velosipēdistes neuzmanības dēļ.

5.augustā Līvānos Rīgas ielu vakara stundā šķērsoja A.Grigorjeva. Gājēju notrieca automašīna VAZ, kuru vadīja Poļakovs. Materiāls par šo atgadījumu nodots izmeklēšanai.

13.augustā uz Preiļu — Riebiņu ceļa dzīvību zaudēja R.Šķesters, kurš ar motociklu ieskrēja automašīnā ZIL. Sadursmē cietā motociklista pasažieris. R.Šķesteram nebija tiesību vadīt motociklu un arī braukšanas

iemaņu. Materiāls nodots izmeklēšanai.

20.augustā Aglonā P.Sperga, vadot automašīnu VAZ pa mazāk svarīgu ceļu, izbrauca uz galvenā ceļa, nepalaida garām personisko automašīnu GAZ 35 07. Sadursmē bojāti abi automobiļi, VAZ pasažiere nogādāta slimnīcā.

28.augustā Vutnāns, kuram nebija tiesību vadīt motociklu, brauca pa ceļu Līvāni — Turki — Rudzāti un izraisīja sadursmi ar kolhoza „Zelta vārpa” traktoru MTZ—82.

28.augustā Aglonas iedzīvotājs V.Prusaks uz ceļa Jaunaglona — Katgrāde apgāzās ar traktoru K—700 un no gūtajām traumām notikuma vietā mira. Avārijas cēloņi tiek noskaidroti.

1.septembrī V.Lazdāns ar automašīnu VAZ uz ceļa Preiļi — Līvāni notrieca divas velosipēdistes, kuras no gūtajām traumām mira. Vainīgais no notikuma vietas aizbrauca. Materiāls par negadījumu nodots izmeklēšanai.

3.septembrī Ogres rajona iedzīvotājs A.Ločs, vadot automašīnu VAZ Preiļos pa Rīgas ielu, nepalaida garām pa galveno ceļu braucošo autobusu LAZ. Sadursmē traumas guva pats autovadītājs un divi pasažieri.

Jānis Sparāns,
ceļu izziņu inspektors

Raibais kaleidoskops

Vēl viens jaunības eliksīrs

Tibetā (Ķīnā) kādā no senajām klosteru ēkām atrasta 4 līdz 5 tūkstošus gadu veca recepte homeopātiskam līdzeklim, kas sekmē organisma attīrīšanos no tauku un kaļķu uzkrājumiem un līdz ar to ietilpst „jaunības eliksīru” kategorijā. Lūk, šī recepte: sīki sasmalciniet 350 gramus ķiploku, turiet 10 dienas tumsā, aplietus ar 96 procentīgu spirtu. Lietojiet pirms ēšanas 11 dienas, ceturtdaļgāzē piena atšķaidot pāris pilienus uzlejuma.

Strausi nebūt nav glēvuļi

Daudzkārt dzirdētais izteiciens par strausu, kas bāzot galvu smiltīs, izrādās pavisam aplams. Austrālietis Alans Pello savā strausu fermā saaicinājis zooloģus un sarakstījis ekspertīzi. Strausi itin bieži nolaizot galvu līdz zemes līmenim, taču ij nedomājot to bāz smiltīs. Kad eksperimentētāji gribējuši putniem „palīdzēt”, nācies no nodoma atteikties — skaidri bijis redzams, ka smiltīs strausi smok nost un tāpēc rauj galvu ārā, cik vien spējams. Zooloģu secinājums: strausi galvu liec pie zemes divu iemeslu dēļ. Lai atpūtinātu garā kakla muskuļus un arī — lai varētu labāk sadzirdēt, vai netuvojas kādas briesmas.

Amerikā ir Saules pilsēta

Kampanellas iecere ir piepildīta: Amerikā, Arizonas štatā, kāds bijušais namdaris Dels Vebs 1960.gadā licis pamatus Saules pilsētai. Pašlaik te mitinās 46 tūkstoši iedzīvotāju. Lai iekļūtu šajā „apzeltītajā geto”, ir obligāti daži nosacījumi. Jābūt pensijas vecuma cilvēkam un diezgan bagātam. Ciemiņus drīkst uzņemt ne biežāk kā reizi 3 mēnešos un arī tad — ne jaunākus par 18 gadiem un tikai tādus, kas netrokšņo un kļūsu uzvedas. Pilsētā savu mūža nogali aizvada bijušie biznesmeņi, ierēdņi, karavīri. Sods par sliktu uzvedību — izraidīšana no šīs „mierā ostas”.

„Baltijskoje vrenja” ID

Preiļu sagādes un ražošanas apvienība ieperk

cūkgaļu — 11 rbļ., pārtikas kartupeļus — 1,50 rbļ., dzērvenes — 10 rbļ., ķiplokus — 5 rbļ., ābolus pārstrādei — 0,80 rbļ., aronijas — 1,20 rbļ., sīpolus — 2,20 rbļ., dažādas svaigas sēnes — 2 rbļ., pīlādžogas — 0,80 rbļ. par kilogramu

Jēkabpils AK—8 Līvānu filiāle aicina darbā

autoatslēdznieku, apkopēju (ražošanas telpās).

DAUGAVPILS ZONĀLĀ MECHANIZĀCIJAS PĀRVALDE aicina darbā

celtniecības darbu vadītāju darbam Preiļos un Preiļu rajonā. Alga 700 — 800 rubļu mēnesī.

Pieteikties Daugavpīlī, Montažniku ielā 12, kadru nodaļā. Tālrunis 38521.

Pasākums līdz pusei

— Mūsu vecākajam studentam bija 96 gadi, bet kādu dienu mēs dabūsim vēl vecāku, — nopietni apgalvoja preiļiešu ceturtdienas viesis, kādas Dānijas tautas augstskolas rektors Kārlis Vilbaks.

Ciemiņš stāstīja par Dānijas izglītības sistēmu, pareizāk — izglītošanas organizēšanu, jo visam tam, kas radošā ceļā top un var tapt, sistēmas ir tikai pie mums.

— Mūsu izglītības ministrs nekad nav mācījies pamatskolā, septiņus gadus viņu mācīja mājās vecāki.

...Mums ir pašiem sevi jāizglīto un jāizglīto mūsu bērni. Tad ir jāizveido sava skola. Ja ir vecāku grupa, kas vēlas izveidot savu skolu, viņi to arī dara, un 80 procentus izdevumu sedz valsts. Ja kāda marksistiski ļepiniski noskaņota grupa grib šādā virzienā izglītēt savus bērnus, viņi dibina savu skolu, un 80 procentus izdevumu sedz valsts. Vai, piemēram, ja to vēlas darīt baptisti. Ja gribam, drīkstam mācīt bērnus mājās. Bez jebkādas kontroles.

.. Skolas ir brīvas un neatkarīgas, to darbību nenosaka nekādi likumi, vienīgais, kas tām jādara, ir jābūtu un jāizglīto.

..Arī tautas augstskolām ir vienīgi jābūtu un jāizglīto. Mēs nemācām smadzenēm, cenšamies izglītēt sirdi un visu cilvēku. Mēs cenšamies atbalstīt katru sapni, — teica Vilbaka kungs.

Viņa uzstāšanās sastāvēja it kā no tēzēm, no šīs isās iepazīšanās varēja izlobīt piedāvājumu runāt, diskutēt. Viņš bija gatavs izskaidrot. Taču auditorijai, jāsaka, profesiju ziņā diezgan raibai, nekā nevajadzēja. Pilnīgi skaidrs viss bija arī pedagogiem. Kāpēc gan lauzīt galvu par izglītību citās zemēs, ja jādama, kā „pievarēt” pašu zemes izglītības likumus. Kas gan var būt vienkāršāks par mācīšanu noteiktajos rāmjos — „no divnieka līdz piecniekam”. Šogad citas prasības?

Tikšanās līdz pusei — tā gribas teikt par šo pasākumu. Tā nu viesis palika stāvam, kā atvērta, ar zinībām pilna grāmata, kuras ievadvārdi gan nolasīti priekšā, bet kuru palasīt pašam nevienam nebija vajadzības. Tās pašas dienas pēcpusdienā ciemiņam bija otra tikšanās ar radošo inteliģenci.

L.Sila

STARPTAUTISKAIS INFORMĀCIJAS CENTRS

„INFORM — EKSPRESS LIMITED”

sadarbībā ar informatīvo socioloģisko dienestu „Ostinformatik” sniedz palīdzību cilvēkiem, kuri vēlas atrast vienu otru pēc interesēm:

kolekcionēšanā, zinātnē, mākslā, literatūras jautājumos, tautas medicinā, kā arī dažādās citās jomās gan mūsu valstī, gan ārzemēs (informācijas bankā — abonenti no ASV, Kanādas, Vakarēiropas, Latīņamerikas un Dienvidaustrumu Āzijas).

Tiem, kas vēlas izbraukt uz ārzemēm (uz pastāvīgu dzīvi vai uz laiku) centrs piedāvā:

- ASV Valsts departamenta anketu — 75 rubļi,
- Dienvidāfrikas Republikas Mīnhenes ģenerālā konsulāta anketu (lai pastāvīgi vai uz laiku iekārtotos darbā Dienvidāfrikas Republikā) — 75 rubļi,
- Austrālijas valdības anketu, lai pastāvīgi vai uz laiku iekārtotos darbā Austrālijā) — 75 rubļi,
- Kanādas valdības anketu (lai pastāvīgi vai uz laiku iekārtotos darbā Kanādā) — 75 rubļi.

Lai saņemtu jūs interesējošās anketas, norādīto naudas summu nepieciešams pārskaitīt: 249020, Maskava, Rūpniecības un celtniecības bankas Obninskā nodaļā, norēķinu konts 111461651.

Kvīti par naudas pārvedumu ielieciet aploksnē ar vēstuli, sev atmiņai pierakstot kvīts numuru un pārveduma datumu.

Vēstules — pieprasījumi bez kvīts netiek izskatīti.

Lai paātrinātu pasūtījuma izpildi, ielieciet vēstulē arī aploksnī ar jūsu adresi.

Pārdod

govu un teļu kolhoza „Nākotne” Rengentovā. Magdalenoks;

govu. Zvanīt 23944;

govu. Zvanīt 55634;

darba zirgu Preiļos, Daugavpils ielā 7;

3 gadus vecu šķirnes teķi ar ciltsrakstiem Aizkalnes ciema Želvos. M.Želve;

šī gada 21. un 22.septembrī no plkst. 9.00 līdz 12.00 Preiļos pie universālveikala pārdos augļu koķipus un ogulājus;

māju Krustpīlī vai maina pret VAZ.Tālrunis - Rīga 925156;

darba zirgus Preiļos Brīvības ielā 27 - 1.

Pērk

svaigu cūkgaļu un liellopu gaļu. Cena 12 rbļ. par kilogramu. Zvanīt: Jēkabpils 30910.

Maina

jaunu „Husqvarna — 254” iepakojumā pret riteņtraktoru. Starpību piemaksā. Zvanīt 30512 pēc 21.00;

virtuves iekārtu „Gunta” pret jaunu ledusskapi „Minsk” vai „Snaige”. Zvanīt 58642.

Agrofirma „TURĪBA” ieperk

no saimniecībām un iedzīvotājiem ābolus pārstrādei cietes rūpnīcas sulu cehā. Adrese: Preiļos, Mehānizatoru ielā 10 (cietes rūpnīca). Uzziņas pa tālruni 22500 un 22660.

Rēzeknes piena konservu kombināts

pieņem no iedzīvotājiem pieņem no iedzīvotājiem pret tūlītēju apmaksu standarta kartupeļus. Cena — 1,30 rubļi ar kilogramu. Zvanīt: Rēzekne 32939, 32454.

Preiļu rajona mednieku saimniecība 1991.gada 23.septembrī rīko Latgales zonas medību suņu izstādi.

Izstāde notiks pie Preiļu mežniecības ēkas.Reģistrācijas sākums plkst. 8.00.Suņa pasē obligāti jābūt atzīmei par potēšanu 1991.gadā. Orgkomiteja.

Ātri un kva litatīvi izgatavo KAPU PIEMINEKĻUS no melnā granīta.Zvanīt:Rēzekne 54107.

Aiztecēja mans mūžipis
Kā dzīparu kamolīts.
Te saliku savas dienas
Ir baltās, ne baltās.

T.dz.

Izsakām līdzjūtību Valentīnas Čakules ģimenei, MĀTI un VECMĀMIŅU smiltājā guldot. LSB „Vārpa” kolektīvs

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem
baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs.
Ar egļu zariem, sniegotiem un
saltiesm,
Kad ziema smaržojošas puķes
liegs.

A.Vejāns

Izsakām līdzjūtību Pāvelam Uķinam, atvadoties no TEVA. Preiļu 24.ceļu pārvaldes kolektīvs

Tik tavus soļus glabās
Ik taka pagalmā.
Un mīlo vidū vienmēr
Vēl skanēs tava balss.

I.Auziņš

Skumju brīdī esam kopā ar Jerosifiju Ivanovu, MĀMUĻU smiltājā izvadot. Aglonas internātskolas kolektīvs

Šai brīdī mēs klusi sveces
dedzam
Un tevi atmiņām un ziediem
sedzam,
Lai silta ir tev dzimtās zemes
smiltis.

J.Rūsiņš

Izsakām dziļu līdzjūtību Pētera Pigožņa piederīgajiem, no VIŅA atvadoties. Stabulnieku mehānizatoru kolektīvs

Dzimtā puse, mans spēks un
mans sāpums,
Mana vālodze, dzenis un
strazds,
Ne jau ciemos pie tevis es nāku,
Nāku palikt un mūžību rast.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zentas Didriksones ģimenei sakarā ar brāļa JĀŅA negaidīto nāvi.

Sekcijas kaimiņi

Vairs ciemos neatnākt pa
dzimtās zemes takām,
Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies
ciet.

Izsakām līdzjūtību Didriksonu ģimenei sakarā ar JĀŅA negaidīto aiziešanu aizsaulē.

Reiginu ģimene

Un tā mēs aizejam — tā pēkšņi
un pavisam,
Bez ceļa atpakaļ. Smiltis klājas
pāri visam,
Ne saukt, ne panākt vairs —
balss aizsmok, soļi stiegt,
Un sāpes dvēselē kā pelni sniegt.

Z.Purvs
Izsakām dziļu līdzjūtību Zentai Didriksonai sakarā ar BRĀĻA nāvi. Preiļu vairumtirdzniecības bāzes kolektīvs